

Koncerti i koncertina za tambure

Ramić, Jasmin

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Music / Sveučilište u Zagrebu, Muzička akademija**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:116:649667>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-13**

Repository / Repozitorij:

[Academy of Music University of Zagreb Digital Repository - DRMA](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU MUZIČKA AKADEMIJA

VIII. ODSJEK

Integrirani preddiplomski i diplomski instrumentalni studij – smjer Tambure

JASMIN RAMIĆ

KONCERTI I KONČERTINA ZA TAMBURE

DIPLOMSKI RAD

ZAGREB, 2022.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU MUZIČKA AKADEMIJA

VIII. ODSJEK

Integrirani preddiplomski i diplomski instrumentalni studij – smjer Tambure

KONCERTI I KONČERTINA ZA TAMBURE

DIPLOMSKI RAD

Mentor: Veljko Valentin Škorvaga, v. pred.

Student: Jasmin Ramić

Ak.god. 2021. / 2022.

ZAGREB, 2022.

DIPLOMSKI RAD ODOBRILO MENTOR

Veljko Valentin Škorvaga, v. pred.

Potpis

U Zagrebu, 23.3.2022.

Diplomski rad obranjen _____ ocjenom _____

POVJERENSTVO:

1. red. prof. art. Tomislav Uhlik _____
2. doc. art. Siniša Leopold _____
3. Veljko Valentin Škorvaga v. pred. _____

OPASKA:

PAPIRNATA KOPIJA RADA DOSTAVLJENA JE ZA POHRANU KNJIŽNICI MUZIČKE AKADEMIJE

SADRŽAJ

Uvod:	1
1. Koncerti i končertina kao glazbene vrste	2
2. Josip Andrić: Koncert u a-molu, za brač solo i tamburaški orkestar, Op. 259	3
3. Branko Rakijaš: Končertino za brač i tamburaški orkestar	7
4. Sava Vukosavljev: Concertino za solo brač i tamburaški orkestar	11
5. Branko Rakijaš: Concertino za čelo i tamburaški orkestar	15
6. Julije Njikoš: Koncert za brač i tamburaški orkestar u G-duru	18
7. Marko Bertić: Klasični koncert za bisernicu i tamburaški orkestar	22
Zaključak:	25
Literatura:	26
Prilozi:	26

Sažetak:

Tema ovog rada su koncerti i končertina za tamburu solo i tamburaški orkestar. Cilj rada bio je sastaviti popis svih koncerata i končertina i njihovih skladatelja pisanih za tamburu solo uz pratnju tamburaškog orkestra, te kroz kratku analizu povezati sadržaj skladbe sa biografijom i glazbenim stvaralaštvom njihovih skladatelja. Popis se sastoji od šest koncerata i končertina skladanih u intervalu od 60 godina koji su poredani kronološki, od najstarijeg do najmlađeg. Početno je opisana povijest nastanka i razvoj koncerta i končertina kao glazbene vrste. Kroz glavni dio prikazane su biografije skladatelja, opisan je sadržaj svake skladbe, tehnike skladanja koje su koristili njihovi skladatelji te informacije o praizvedbi skladbe. Za pretpostaviti je da će ovaj rad poslužiti kao izvor informacija nekim novim radovima vezanim uz ovu temu i kao motivacija za skladanje ove glazbene vrste koja je potrebna u razvoju tambure kao solističkog instrumenta.

Ključne riječi:

Koncert, končertino, tambura, tamburaški orkestar

Summary:

The topic of this work are concerts and concertinas for tambura solo and orchestral tamburas. Its goal was to comprise a list of all the concerts and concertinos written for tamburas solo accompanied by a tambura orchestra, as well as their composers, and to do a quick analysis in order to connect the contents of the composition with the biography and musical creations of said composers. The list consists of six concerts and concertinos written in an interval of 60 years and arranged in a chronological order, from oldest to most recent. The first part deals with the history of the creation and development of concerts and concertinos as a musical genre. The main body shows the biographies of the composers, describes the content of each piece, the composition techniques used by their composers, as well as the information about the premiere of the piece. It is to assume that this work will not only serve as a source of information for all future works related to this topic, but also as motivation for composing in this genre – something that is needed in order to develop the tambura as a solo instrument.

Key words:

Concert, concertino, tambura, tambura orchestra

Uvod:

U ovom diplomskom radu nabrojati će se koncerti koji su skladani za tamburu solo uz pratnju tamburaškog orkestra. Popis koncerata za tamburu solo i tamburaški orkestar u tamburaškoj literaturi nije velik. Napisano je sveukupno šest nama poznatih koncerata u vremenskom intervalu od 60 godina. Gledajući kroz povijest na malom broju festivala i događanja koji su vezani za umjetničku tamburašku glazbu bilo je moguće prouzvesti skladbu takve vrste, vjerojatno je to jedna od posljedica kratkog popisa koncerata za tamburu solo uz pratnju tamburaškog orkestra. Većina koncerata prouzvedena je na *Festivalu tamburaške glazbe Jugoslavije* u Osijeku. Time se može istaknuti važnost tog festivala u razvoju umjetničke tamburaške literature, ali i manjak drugih festivala i događanja. Bertićev koncert jedini je s ovog popisa koji nije prouzveden na osječkom festivalu već u sklopu ciklusa koncerata „U ozračju tambure“ Tamburaškog orkestra HRT-a. Možda to unosi određeni optimizam da će se i u budućnosti ovakve skladbe izvoditi na sličnim događanjima te da će tambura napredovati i u tom segmentu. Rijetki skladatelji su se odvažili na ovakav pothvat, a oni koji su, postali su temelj razvoja umjetničke tamburaške glazbe. Nažalost svi ti tzv. „stari majstori“ više nisu živi, ali su ostavili smjernice za daljnji napredak i razvoj umjetničke glazbe pisane za tamburaške instrumente.

U Sisku 1906. godine Janko Stjepušin pokreće časopis *Tamburica*, mjesečnik koji je osim edukativnog imao i izdavačku djelatnost, jer se uz časopis moglo naručiti i notne priloge. Nakon prestanka izlaska časopisa *Tamburica* 1914. godine, u Zagrebu je od 1936. godine pokrenut časopis „Hrvatska *Tamburica*“ urednika Vjekoslava Mutaka. Svojim angažmanom poticao je tamburaške skladatelje koji su već bili zanimali na novi rad za stvaranjem novih skladbi.

Bilo bi poželjno i u današnjem, modernom dobu, poticati skladatelje na pisanje novih skladbi, tim više što je u odnosu prema instrumentariju prije sto godina, današnja moderna tambura tehnikom sviranja i izražajnim mogućnostima značajno uznapredovala. U skladu s navedenim treba organizirati više događanja ili festivala s ciljem promocije novonastalih skladbi u tamburaškoj literaturi kao i same popularizacije umjetničke tamburaške glazbe.

1. Koncerti i končertina kao glazbene vrste

Koncert kao instrumentalna glazbena vrsta koja označava skladbu napisanu za solo instrument uz pratnju orkestra, naziv dobiva u drugoj polovici 18. stoljeća. Sam naziv „koncert“ dolazi od latinske riječi „concentrare“ što u prijevodu znači natjecati se. Takvi nazivi skladbi javljaju se već oko 1600. godine, a tada su označavali vokalne skladbe sa instrumentalnom pratnjom.

Iz venecijanskih orkestralnih kancona, za koje je karakteristično izmjenično sviranje orkestralnih grupa koje smatramo početkom koncertantnog „nadmetanja“, razvio se instrumentalni koncert u 17. stoljeću. Concerto grosso je tip koncerta koji se ustalio krajem 17. stoljeća, a pisan je za malu grupu solističkih dionica (concertino) i orkestar (concerto grosso ili tutti) u kojem se odvija dijalog između obje instrumentalne grupe. Broj solista najčešće je bio u rasponu od dva do četiri. Tek početkom 18. st nastaje koncert sa jednim solistom.

U Haydnovo i Mozartovo vrijeme solistički koncert usvaja oblik trostavačnog sonatnog ciklusa, građenog od tri stavka: brzi – polagani – brzi. Najviše takvih solističkih koncerata napisano je za violinu, a po uzoru na tu formu pisani su koncerti za tamburu solo uz pratnju tamburaškog orkestra. Orkestralna pratnja u instrumentalnom koncertu obično je ravnopravan partner instrumentalnom solisti.

U odnosu na barokno poimanje naziva concertino (hrv. končertino), krajem XIX i u XX stoljeću concertino označava mali koncert trostavačnog ili češće jednostavačnog oblika, bio je popularna glazbena vrsta u kojoj su se okušali mnogi skladatelji spomenutog razdoblja pišući za razne instrumente solo uz pratnju orkestra.

2. Josip Andrić: Koncert u a-molu, za brač solo i tamburaški orkestar, Op. 259

Josip Andrić (Bukin, 14. ožujka 1894. - Zagreb, 7. prosinca 1967.), hrvatski skladatelj, muzikolog, književnik, i prevoditelj. Svoje srednjoškolsko obrazovanje završava u Slavonskoj Požegi, a visoko u Zagrebu, nakon toga u Pragu je dvije godine studirao kompoziciju. Svoj talent za glazbu pokazuje od prvih doticaja s njom, a tambura je bila prvo glazbalo koje mu je otac kupio i već kao mladić Andrić je tražio umjetničke tragove u tamburaškoj glazbi. Prva skladba koju je napisao 1909. godine bila je za tamburu, a ukupni opus čini oko 700 skladbi od čega je polovica pisana za tamburu. U tim skladbama vidljiv je utjecaj okoline odrastanja, duh narodnog glazbenog folkloru slavonsko-srijemsko-bačkog tipa provijao se kroz gotovo sva njegova djela. Od njegovih književnih radova koji su vezani za tamburu ističu se *“Historija tamburaške glazbe”* i *“Škola za tambure”* pisana za sve sisteme sviranja tambure u kojoj je težio ka ujedinjenju sviranja u jednom jedinstvenom sistemu. Među prvim je skladateljima tamburaške umjetničke glazbe pa iz njegovog pera nastaju neke od prvih klasičnih formi u skladbama za tamburu. „Bačka Sinfonieta“ prvo je djelo simfonijskog naziva i simfonijske forme u cijeloj tamburaškoj literaturi. On se zalagao za osnivanje tamburaške filharmonije koja bi izvodila djela simfonijskog karaktera, tako je nastala „Bačka Sinfonieta“. Osim prve tamburaške simfonije, Andrić piše i prvi koncert za tamburu solo i tamburaški orkestar, to je „Koncert u a-molu, za brač solo i tamburaški orkestar“.

Koncert u a-molu, za brač solo i tamburaški orkestar, Op. 259

1. Andante

2. Adagio

3. Allegro

The image shows the first page of a handwritten musical score. At the top left, there is a table of contents:

I	6.27
II	3.35
III	3.25
	13.27 min

The title of the piece is written in large, cursive letters: "Koncert u a-molu". Below it, in smaller cursive, is "Za brač solo i tamburaški orkestar". The composer's name, "Jovan Šturm op. 259", is written in the top right corner. The tempo marking "Andante" is written above the first staff. The score consists of several staves for different instruments: Brač Solo, Biserica, Brač (1, 2, 3), Čelo, Bugarija, and Berde. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings like "mf". The page is numbered "3" in the top right corner.

Slika 1. Partitura, strana 1

Koncert a-molu predstavlja početak stvaralaštva u skladanju za tamburu solo uz pratnju tamburaškog orkestra, a nastao je 1961. godine. Koncert je skladan od 8. veljače do 11. ožujka 1961. godine, a iste godine 3. travnja napravljena je i instrumentacija, svega nekoliko dana prije praizvedbe. Pisan je za brač solo uz pratnju tamburaškog orkestra te je praizveden na završnom koncertu prvog *Festivala tamburaške glazbe Jugoslavije*, 24. travnja 1961. godine. Praizveo ga je tamburaški orkestar radio Novog Sada pod dirigentskom palicom tada jednog od najistaknutijih predstavnika tamburaške glazbe Save Vukosavljeva. Solista na braču nije poznat. Pratnju ovog trostavačnog koncerta čine 9 dionica tamburaškog orkestra: 1. i 2. bisernica, 1., 2. i 3. brač, 1. i 2. čelo, bugarija i berde, a skladan je za kvartni

A sustav tambura. U njemu je klasična raspodjela karaktera i stavaka: brzi-polagani-brzi, a cijeli koncert traje između 13 i 14 minuta.

Prvi stavak započinje andante uvodom u kojem se isprepliće naizmjenično iznošenje melodije u orkestru u 2/4 mjeri sa iznošenjem melodije u solo braču u 3/4 mjeri. Prva tema je varirana melodija u duhu tradicijske glazbe Bačke kojom odiše cijeli koncert. Virtuoznog je karaktera u dionici brača solo, a u dionicama orkestra prevladavaju jednostavniji ritamski elementi u funkciji pratnje ili odgovora na prethodnu frazu solističkog instrumenta. Drugi dio je u tempu allegretta u kojem je značajnije i razigranije, time i virtuoznije, tretirana dionica brača solo u tonskom opsegu preko dvije oktave, što za ovaj instrument u to vrijeme predstavlja veliki zahtjev u tehničkom smislu izvođenja. Variranom melodijskom linijom brača solo kroz cijeli dio i orkestrom u funkciji pratnje, započinje navedeni drugi dio prvog stavka koji se postepeno razvija u orkestru kroz pratnju i naizmjenično iznošenje kratkih motiva sve do 89. takta. U idućem taktu po prvi puta u orkestru se iznosi jasna melodijska linija ravničarskog kraja, u formi male periode, a od 106. takta brač solo iznosi variranu verziju navedene melodije. Od 122. takta naizmjenično se pojavljuje karakteristični motiv u orkestru i braču solo. Repriza se javlja od 147. takta do završnog dijela 214. takta, u tempu allegro, što je u formalnom smislu coda koja pojačava dojam virtuoziteta brača solo i daje efektnost kraju stavka. Osnovni tonalitet stavka je a-mol, a pod utjecajem skladatelja romantizma osjeća se primjena harmonija i raznih uklona u druge tonalitete. Orkestralna pratnja građena je kao akordička struktura, dok je melodija u dionici brača solo građena od nota kraćih ritamskih vrijednosti. Allegrom, kao finale, završava prvi stavak nakon kojeg slijedi nastup drugog, sporog stavka čiji je osnovni tonalitet E-dur, odnosno tonalitet dominante.

Drugi stavak započinje kratkim orkestralnim uvodom u kojem bisernice iznose prvu temu nakon koje se uključuje dionica brača solo čija je melodijska linija građena od variranih motiva prve teme. Prevladava učestalo izmjenjivanje 2/4, 3/4 i 4/4 mjere čime se gubi osjećaj stabilnosti u podjeli takta na dvodobnu, trodobnu i četverodobnu podjelu. Orkestralna pratnja građena je kao akordička struktura i kao melodijske linije fragmenata prve teme koje se u svojim nastupima nadopunjuju sa dionicom brača solo. Sličnosti u prva dva stavka mogu se očitati i u razvijenoj dinamici koja se proteže od piano dijelova do snažnih tutti forte dijelova. Za razliku od prvog stavka koji je opsežan, drugi stavak je nešto kraći nakon kojeg slijedi treći stavak koji predstavlja kontrast drugog, sporog stavka.

Treći stavak je brzi allegro stavak čiji je osnovni tonalitet a-mol. Kao i prethodni stavak započinje iznošenjem prve teme u bisernicama na koju se postepeno uključuju ostale

dionice orkestralne pratnje. Nakon toga nastupa dionica brača solo iznošenjem varirane prve teme. U cijelom odlomku koji slijedi, prije ponovnog nastupa prve teme u 49. taktu, nastupi dionica brača solo i dionica orkestralne pratnje građeni su od slične motivičke građe, a često se njihovi nastupi nadopunjuju sličnim motivima. Prethodno najavljeni ponovni nastup prve teme u dionici brača solo uvodi nas u odlomak, u smislu male kadence, u kojoj dominira melodijska linija u osminkama koja se kontinuirano izmjenjuje s bordunskim tonom čime se pojačava dojam motoričnosti. U 101. taktu slijedi nastup skraćene reprize koja ponovno započinje nastupom bisernica i na što se nadovezuje brač solo. Do kraja skladbe slijede naizmjenični nastupi orkestra i solo dionice često iznošenjem istog, ponovljenog tematskog materijala čime nastupi orkestra dobivaju na važnosti te gube funkciju isključivo orkestralne pratnje. Kraj, „finale“ stavka započinje accelerandom i crescendom u harmonijskom i dinamičkom smislu čime završava cijela skladba. Harmonijski gledano, treći stavak građen je kao i prvi stavak od raznovrsnih, romantičnih harmonija i u njemu prevladavaju razni tonalitetni ukloni. Orkestralna pratnja građena je kao akordička struktura, a melodija dionice brača solo od alteracija, kromatike i mnoštvo izmjeničnih tonova.

Ovaj koncert pisan je umjetničkim stilom pod utjecajem tradicijskih motiva. Melodijske linije, razvijene harmonije i sama forma djela potvrđuje Andrića kao skladatelja koji je tamburu tretirao kao umjetnički, a ne strogo folklorni instrument i nastojao ju je razviti u tom smjeru.

3. Branko Rakijaš: Končertino za brač i tamburaški orkestar

Branko Rakijaš (Kraljevac, kraj Bjelovara, 22. svibnja 1911. - Zagreb, 29. rujna 1986.) skladatelj, glazbeni pisac, dirigent i glazbeni pedagog. Odrastajući u obitelji poznatih narodnih pjevača Rakijaš se već od najranije dobi susreće se s glazbom pa već kao dječak uči svirati bugariju i brač. Svoje prvo glazbeno obrazovanje dobiva u Zagrebu nakon kojeg ratno razdoblje sve do 1945. provodi u zarobljeništvu gdje dodatno usavršava svoje glazbeno znanje kod glazbenika kod kojih je bio zatočen. Po završetku rata diplomirao je kompoziciju na Muzičkoj akademiji u Beogradu. Kao republički inspektor i savjetnik, za kojeg je imenovan sredinom pedesetih godina, organizira i vodi nekoliko seminara na kojima se između ostalog proučavala i tambura. Autor je i nekoliko pedagoških knjiga, a napisao je i udžbenik glazbe za studente fizičke kulture. Kao skladatelj piše zborsku glazbu, komornu i orkestralnu glazbu. Na početku skladateljskih dana ne piše skladbe za tamburu. Na to se odlučio tek sedamdesetih godina. *Končertino za brač i tamburaški orkestar* spada pod Rakijaševe prve skladbe pisane za tamburu. Djelo je to koje je prvonagrađena festivalska izvedba 1978. Uspjesi prvih skladbi tamburaške glazbe potaknule su Rakijaša na nove skladateljske izazove, odnosno stvaranje tamburaške glazbe. Pisao je i nekoliko pjesama za glas i tamburaški orkestar. Nekoliko njegovih koncertnih popijevki skladanih na stihove Ante Jakšića izvedeno je u programu *Muzičkog festivala Slavonije*. Posljednje Rakijaševo djelo prije njegove smrti bio je *Končertino za čelo i tamburaški orkestar* kojeg je posvetio STD Pajo Kolarić.

Končertino za brač i tamburaški orkestar

1. stavak ♩=96

2. stavak ♩=132

3. stavak ♩=146

The image shows a handwritten musical score for the first movement of a concerto. At the top, it is titled 'Končertino za brač i tamburaški orkestar' and 'I.'. The tempo is marked as '♩ = 96'. The score is written on multiple staves, including parts for 'Brač solo', 'Bramba' (1-2), 'Brač' (1, 2), 'Čelvi' (in G), 'Čelo', 'Bramba', 'Pande', 'Brač solo', 'Bramba' (1-2), 'Brač' (1, 2), 'Čelvi', 'Pande', and 'Pande'. The notation includes various musical symbols such as clefs, time signatures, and notes. A circled number '1' is visible at the beginning of the first staff.

Slika 2. Partitura, strana 1

Končertino za brač i tamburaški orkestar među prvim je Rakijaševim skladbama koje su pisane za tambure. Uspjeh te skladbe predstavlja prekretnicu njegovog skladateljskog opusa u umjetničkoj tamburaškoj glazbi. Od tada se aktivnije posvećuje tamburaškom stvaralaštvu. Skladba je nastala 1977. godine u Zagrebu, a praizvedena u Prosincu 1978.

godine. Pisana je za kvartni G sustav tambura. Praizveo ju je tamburaški orkestar KUD-a "Đuro Salaj" Slavonski Brod pod vodstvom dirigenta Mihaela Ferića. Solista na braču bio je Marko Benić. Končertino u trajanju od 8 minuta pisan je za solo dionicu brača uz pratnju 9 dionica tamburaškog orkestra: 1., 2. i 3. bisernica, 1. i 2. brač, čelović in g, čelo, bugarija i berde. Imena stavaka nisu označeni oznakama tempa već točnim metronomskim oznakama, a radi se o klasičnoj podjeli karaktera i stavaka brzi-polagani-brzi.

Skladba započinje ritmiziranim ponavljanjem tona u pianissimu dionica dubokog registra, čela i basa, nakon čega se uključuju dionice srednjeg registra s kojima dolazi do prvog dinamičkog razvoja prije prvog nastupa brača solo čime se već na početku skladbe očitava dinamička razvijenost koja je prisutna cijelu skladbu. Već u prvom nastupu solističke dionice u 17. taktu melodijska linija izlazi iz okvira osnovnog tonaliteta a-mola u prošireni tonalitet što nagovještava harmonijsku razvijenost prvog stavka. Ponovnim nastupom ritmiziranog tona dionica bračeva u 27. taktu slijedi drugi nastup solističke dionice čija je melodijska linija varirana u odnosu na prvi nastup, a harmonijski se nadopunjuje uz orkestralnu pratnju čime dolazimo do jedine mirnije cjeline u prvom stavku. Uz orkestralnu pratnju, koja je uglavnom građena kao akordička struktura i ima isključivo funkciju pratnje, prevladava melodijska linija koja je prožeta od dubokog do vrlo visokog registra ovog instrumenta, a karakteriziraju je pomaci u intervalu od povećane sekunde čime se solistička dionica ističe u odnosu na orkestar. Rezultat toga je zvukovna dominacija solističke dionice nad orkestrom prije nastupa duže orkestralne cjeline u 61. taktu koja, kao i sve, započinje ritmiziranjem tona ovog puta na dominantni. Orkestralnom cjelinom Rakijaš pridodaje i orkestru na važnosti nakon koje slijedi repriza i ponovno se stavlja solistička dionica u središte zbivanja. Reprizom i kratkom kadencom završava prvi stavak.

Osim promjene karaktera, drugi stavak donosi nam i promjenu mjere u 7/8. Sličnosti prvog i drugog stavka možemo očitati već u sinkopama prva dva takta. Tema drugog stavka građena je kao mala rečenice koja se kroz čitavi drugi stavak provlači kroz druge dionice orkestra čime u drugom stavku orkestar postaje dominantniji sudionik u iznošenju tematskog materijala. Smanjenjem broja dionica brač prvi u 16. taktu preuzima glavnu riječ iznošenjem teme dok solistička dionica, uz čelo, u slobodnom polifonom obliku iznosi kontra melodiju. Nakon G.P. od 25. takta istu ulogu preuzima bisernica ovog puta bez pratnje solističke dionice čime se, još jednom, pridodaje veća važnost dionicama orkestra. Glavna karakteristika drugog stavka je mirnoća i prozračnost zbog smanjenja broja dionica, ali i dominacija orkestra u odnosu na brač solo što je potpuna suprotnost onoga što slijedu u trećem stavku.

Treći stavak po formi građen je kao rondo. Tema nastupa 5 puta, a između tih nastupa pojavljuju se 4 epizode. Slični motivički rad iz prvog i drugog stavka prisutan je i u trećem stavku. Prva tema započinje dužim trzanim tonovima rastavljenog D-dura, koji je osnovni tonalitet ovog stavka, dok za to vrijeme nastupa orkestar ritmiziranjem tonova. Slijedi nastup melodijske linije za koju je karakterističan, kao i u prvom stavku, pomak u intervalu od povećane sekunde dok je orkestralna pratnja građena kao akordička struktura, a često nastupa i u sinkopama. Prva epizoda, koja počinje u 13. taktu, donosi nam sadržaj harmonijski popunjen dugim trzanim tonovima u kojem se glavni tematski materijal pojavljuje u orkestralnoj dionici prvog brača kojem bisernica komplementira, a zatim u braču solo dok prvi brač nastavlja prethodnu ulogu bisernice. Identičnim ponavljanjem prve teme u 31. taktu, dolazimo do druge epizode u 43. taktu koja sporijim tempom i dugim, pjevnim melodijskim linijama u orkestru između brača i čela koje se međusobno nadovezuju, predstavljaju kontrast motoričnom nastupu prve teme. Treći nastup teme u 55. taktu razlikuje se od prethodna dva po tome što nastupa u tonalitetu g-mola, a melodijska linija nastupa varirano u inverziji od nastupa prve teme dok je nastup treće epizode modulirani nastup prve epizode u g-molu s proširenjem gdje je vidljiva potpuna dominacija orkestra koji iznosi melodijsku liniju prve teme, a solistička dionica ima ulogu pratnje. Četvrtim, identičnim ponavljanjem teme u 101. taktu dolazimo do zadnje epizode koja nastupa u 113. taktu, a građena je kao kratka kadenca koja nas uvodi u nježni završetak skladbe. Končertino je skladan razvijenim skladateljskim tehnikama što ga čini iznimno sadržajnim. Razvijene melodije, harmonije proširenog tonaliteta, dinamička i ritamska razvijenost i sama glazbena forma upućuju na to da se radi o umjetničkoj tamburaškoj glazbi i skladatelju koji već ima prethodnog iskustva u skladanju iste.

4. Sava Vukosavljev: Concertino za solo brač i tamburaški orkestar

Sava Vukosavljev (Zmajevu, 8. ožujka 1914. - Novi Sad, 22. siječnja 1996.) skladatelj, dirigent, glazbeni pedagog, i aranžer. Već od devete godine uči svirati tamburu samicu gdje dolazi u doticaj s tamburaškom glazbom već u najranijoj dobi. 1929. upisuje, a 1935. godine u Samoboru završava Učiteljsku školu dok za to vrijeme uči svirati violinu i teoriju glazbe. Svojevremeno bio je jedan od najistaknutijih predstavnika tamburaške glazbe u Srbiji. Sudjeluje u osnivanju i radu Novosadske filharmonije, a 1957. godine reorganizira Tamburaški orkestar Radio-Novog Sada i osniva Veliki tamburaški orkestar Radio-Novog Sada, orkestar koji je stekao reputaciju ne samo unutar Srbije već i u inozemstvu. Jedan je od autora knjige „ŠKOLA TAMBURE VOJVOĐANSKOG SISTEMA“ koja je objavljena u šest svezaka, a opisuje i objašnjava principe sviranja vojvođanske tambure a u kojima se nalaze skladbe pisane za tamburu poredane po težini. Svojevremeno, nastojao je uvesti tamburu u glazbene škole koja se trebala učiti ravnopravno kao i svi ostali solistički instrumenti, ali bezuspješno. Sudjelovao je u organiziranju raznih glazbenih festivala od kojih je nama najznačajniji „*Međunarodni festival umjetničke tamburaške glazbe*“ u Osijeku koji je u početku nosio naziv „*Festival tamburaške glazbe Jugoslavije*“. Njegov stvaralački opus uglavnom je građen od instrumentalnih i vokalno-instrumentalnih djela, a prikupljanjem folklornih motiva napisao je više od 500 stilizacija i obrada za solo, zbor i tamburaški orkestar.

Concertino za solo brač i tamburaški orkestar

1. Andante
2. Adagio
3. Allegro

CONCERTINO
za solo brač i tamburaski orkestar Sava Vukosavljev

MAESTOSO

solo brač *f*

prim 1 *MAESTOSO*

prim 2 *MAESTOSO*

basprim I *MAESTOSO*

basprim II *MAESTOSO*

E basprim *MAESTOSO*

Cello *MAESTOSO*

kontra *MAESTOSO*

Contrabass *f*

©festival bunjevacki pisama

Slika 3. Partitura, strana 1

Končertino za brač i tamburaški orkestar praizveden je 14. travnja 1983. godine na 11. Festivalu tamburaške glazbe Jugoslavije u dvorani studentskog centra u Osijeku. Skladbu je izveo Tamburaški orkestar OKUD-a „Trešnjevka“ Zagreb kojemu je to bilo prvo

sudjelovanje na festivalu. Orkestrom je ravnao, Zvonimir Prelčec uz kojeg je orkestar počeo osvajati zapažene rezultate, a solista na braču bio je Tihomir Zlatić. Orkestralnu pratnju ovog koncertina čine 8 dionica tamburaškog orkestra:

1. i 2. bisernica, 1. i 2. brač, E-brač, čelo, bugarija i kontrabas, a skladba je pisana za kvartni A sustav tambura.

Ovaj trostavačni koncert pisan je klasičnom podjelom karaktera i stavaka brzi-polagani-brzi. Skladba započinje svečanim orkestralnim uvodom u kojem temu, građenu pod utjecajem vojvođanske narodne glazbe koja je obilježila čitav njegov glazbeni put, iznose bisernice i bračevi. Prvi nastup solističke dionice je u obliku kratke kadence koja nas motivom rastavljenih akorda uvodi u novi, brži dio. Bisernice i bračevi od 15. takta ponovno nastupaju kao nositelji glavnog tematskog materijala, ali u variranoj varijanti, formalno gledajući u oblike male glazbene periode što je jedna od formalnih karakteristika narodne glazbe. Na njihov nastup odgovara brač solo u 20. taktu variranjem iste teme, dok orkestar prati pulsiranjem akordičkih struktura. Slijedi ponovni nastup male glazbene periode u 25. taktu u bisernicama i bračevima, a zatim nastup nove glazbene periode u 30. taktu odvija se u forte dinamici nakon koje nastupa sporiji dio u piano dinamici od 35. takta. Time se postiže plošna dinamika što je također jedna od karakteristika narodne glazbe. U sporijem djelu skladbe se tek po prvi puta javlja potpuno novi tematski materijal, koji je do sada bio građen od motiva prve teme, na koji odgovara brač solo ponovnim variranjem novog materijala prije povratka u brži tempo. U 48. taktu slijedi prvi tutti dio u kojem solistička dionica i orkestralna pratnja iznose sličan materijal koji je građen od istog motiva. Slijedi ponovno nizanje malih glazbenih periode sličnog ili istog tematskog sadržaja čime dolazimo do, formalno gledajući, code u 73. taktu koja započinje accellerandom čime stavak ostavlja dojam virtuoznog karaktera. Čitav stavak građen je od niza rečenica koje se ponavljaju s različitim završetcima, prvi na dominantni, a drugi na tonici, tj. malih glazbenih perioda. Dionica solo brača i orkestralne dionice nikada ne iznose tematski materijal zajedno, izuzev jednog tutti djela, već se izmjenjuju čime se ostavlja dojam pitanja i odgovora. Harmonije su vrlo jednostavne unutar tonaliteta, prevladava stepenasta dinamika, a obradom tematskog materijala što nam naglašava utjecaj narodne glazbe na skladanje ovog koncertina.

Drugi karakterno polaganiji stavak pisan je u a -molu i, za razliku od prvog stavka, građen je od pjevnih melodija dužih notnih vrijednosti i postepenije dinamike čime se barem malo gubi osjećaj utjecaj narodne glazbe prilikom skladanja. Stavak započinje ponovljenim dvotaktom prije nastupa solističke dionice koja iznosi melodijsku liniju koja se poklapa sa tonovima orkestralne pratnje tvoreći potpune akordičke strukture. Uklapanjem dionice brača

solo u tonove orkestralne pratnje gubi se osjećaj dominantnosti njegove dionice čime se dobiva dojam jedne duže orkestralne cjeline. Takav princip prati nas sve do 22. takta u kojem nastupa nešto virtuozniji dio brača solo koji nas ponovno podsjeća da je brač solo ipak dominantnija dionica u odnosu na orkestralnu pratnju. Harmonijski gledano, odnosi između solističke dionice i orkestralne pratnje tvore potpune akordičke strukture koje su često ukrašene prohodnim i izmjeničnim tonovima, ali drže se okvira osnovnog tonaliteta.

Treći, brži stavak, započinje velikom glazbenom rečenicom virtuoznog karaktera solističke dionice u kojoj orkestar ima isključivo ulogu pratnje pojedinim akordičkim strukturama. Dalje, formalno gledajući treći stavak građen po uzoru na prvi nizanjem malih glazbenih perioda, sveukupno njih sedam. U 10. taktu nastupa prva mala glazbena perioda gdje temu iznose bisernice i bračevi u mezzoforte dinamici na što odgovara brač solo nastupom nove male glazbene periode u piano dinamici čime se opet postiže efekt plošne dinamike koja obilježava prvi stavak. U gradnji tematskog materijala vidljiv je utjecaj narodnih motiva. U 25. taktu slijedi nastup nove male periode gdje se, već poznati materijal iz prvog stavka, iznosi u orkestru dok za to vrijeme brač solo preludira virtuoznim melodijama. 33. takt donosi nam novu, četvrtu po redu, malu glazbenu periodu u kojoj u prvoj rečenici solo brač preuzima tematski materijal iz dionice orkestra prethodne glazbene periode iznoseći ga varirano, na što odgovara orkestar istim tematskim materijalom u drugoj rečenici. U 41. taktu slijedi peta po redu glazbena perioda koja modulira u dominantni tonalitet E-dur, a građena je po principu pitanje-odgovor gdje orkestar postavlja pitanje, a brač solo odgovara. U šestoj periodi u 49. taktu dominira solistička dionica koja iznosi materijal iz nastupa prve glazbene periode, a zadnja, sedma glazbena perioda u 57. taktu vraća se nazad u prvobitan tonalitet A-dur na kraju nastupa zastoje s koronom koji nam najavljuje nastup code koja je virtuožno građena u forte dinamici čime se ostavlja svečani dojam samog završetka skladbe.

Prvi i treći stavak skladani su u potpunosti pod utjecajem tradicijske glazbe jednostavnim harmonijskim spojevima unutar osnovnog tonaliteta, stepenastom dinamikom, formama, obradom tematskog materijala, dok je drugi stavak skladan u umjetničkom tonu tako da se može reći da je ovaj končertino spoj tradicijsko-umjetničkog stila skladanja koji ipak većim djelom naginje ka tradicijskoj glazbi.

5. Branko Rakijaš: Concertino za čelo i tamburaški orkestar

Concertino za čelo i tamburaški orkestar

1. *Maestoso*
2. *Espressivo*
3. *Giocoso*

Concertino za čelo i tamburaški orkestar

Branko Rakijaš
1985. god.

I stavak

Maestoso MM J-68

Čelo solo

Bisernica

Brač

Čelo

Bugarija

Berde

102 - 1 -

Slika 4. Partitura, strana 1

Netom prije svoje smrti Rakijaš piše concertino za čelo i tamburaški orkestar. Skladbu je napisao 1985. godine, a on umire 1986. godine u Bjelovaru. Ovaj koncertino u trajanju od 9 minuta napisan je za solo dionicu čela uz pratnju 9 orkestralnih dionica: 1. i 2. bisernica, 1., 2., i 3. brač, čelo, bugarija i berda, a pisan je za kvartni G sustav tambura. Praizveden je 15. listopada 1987. godine u dvorani Hrvatskog Narodnog Kazališta u Osijeku. Praizvelo ga je Slavonsko tamburaško društvo „Pajo Kolarić“ Osijek pod dirigentskom palicom Dragutina Stivančevića. Solista na čelu bio je Ladislav Bognar. Ovaj koncertino predstavlja prvu skladbu ove forme pisana za solo čelo uz pratnju tamburaškog orkestarara. Pisan je kao i svi do sada po klasičnom principu podjele karaktera i stavaka na brzi-polagani-brzi.

Skladba započinje svečanim orkestralnim uvodom u A-duru u kojem dionice bračeva iznose tematski materijal uz pratnju ostalih dionica tvoreći akordičke strukture. U 16. taktu uvod završava zastojem na koroni nakon čega slijedi glavna cjelina prvog stavka pisana u paralelnom tonalitetu fis-molu. Temu započinju dionice bračeva na koju se uključuju bisernice koje preuzimaju glavnu riječ dok bračevi sličnim materijalom upotpunjuju njezin nastup sve do nastupa solističke dionice. U 29. taktu čelo solo ponavlja temu djelomično bez orkestralne pratnje gdje se maksimalna pozornost pruža upravo njemu. Nastavlja iznoseći sličan materijal gdje je vidljivo da skladatelj koristi oskudnu orkestralnu pratnju kako bi instrument zbog svog dubokog registra mogao doći do jasnog izražaja. Po uzoru na prvu, novu temu u 57. taktu iznose dionice bračeva na što se uključuje solistička dionica dok bračevi nastavljaju kao uloga pratnje iznoseći sličan tematski materijal. Slijedi novi kratki orkestralni dio građen od melodija akordičkih struktura koji nas dovodi do G.P. u 82. taktu nakon koje nam nastupa repriza iznoseći materijal prve teme. Nastupom solističke kadence završava prvi stavak.

Drugi stavak formalno je građen kao dvodijelna pjesma. Temu iznosi solistička dionica na koju se uključuje orkestralna pratnja građena kao akordička struktura s nastupima u sinkopiranom ritmu. Ista tema i isti način nastupa pratnje javlja se i u drugom dijelu ovog kratkog stavka od 26. takta.

Formalno gledajući treći stavak građen je u obliku ronda u kojem se tema iznosi 3 puta između kojih se nalaze dvije epizode i coda na kraju. Teme se ponavljaju identično jedina razlika je što se melodijska linija provlači kroz druge dionice, a formalno su građene kao kratka trodijelna pjesma a-b-a. U prvom nastupu teme, melodijsku liniju započinju bračevi na koje se nastavljaju bisernice iznoseći isti materijal za takt kasnije pa se može shvatiti i kao nastup u kanonu. U prvoj epizodi u 25. taktu javlja se nastup čela solo koja je građena kao oblik male trodijelne pjesme. Prvu temu pa sve do ponovljenog djela iznosi čelo

solo, a ponovljeni materijal s početka epizode ponavlja dionica trećeg brača. Slijedi nastup teme u 53. taktu u kojoj ovog puta melodijsku liniju započinje dionica bisernica na koju se nastavlja dionica brača. U početku druge epizode 77. takta, javlja se kratka solistička kadenca koja najavljuje nastup novog tematskog materijala koji se javlja u ostatku epizode. Nastup treće teme u 113. taktu iznosi isti tematski materijal, ali interpretiran na drugačiji način koji nas dovodi do završnog djela skladbe odnosno code s kojom završava skladba.

6. Julije Njikoš: Koncert za brač i tamburaški orkestar u G-duru

Julije Njikoš (Osijek, 9. travnja 1924. - Zagreb, 28. listopada 2010.) skladatelj, melograf i dirigent. Prve glazbeno obrazovanje ostvario je u Osijeku, a usavršavao ju u Zagrebu. Svojevremeno je bio najznačajniji predstavnik razvojne linije tamburaške glazbe. Jedan je od pokretača i osnivača današnjeg *Međunarodnog festivala umjetničke tamburaške glazbe* u Osijeku i najutjecajnijih ljudi u razvoju tog festivala i festivala zabavne glazbe „*Zvuci Panonije*“. Nalazi se i među osnivačima tamburaškog društva „*Pajo Kolarić*“ čiji je zajednički cilj bio razvoj tamburaške glazbe. Za svoj glazbeni rad nagrađivan je brojnim nagradama kao dirigent i skladatelj. Hrvatsko društvo skladatelja dodijelilo mu je nagradu za očuvanje Hrvatske glazbene baštine. Uz nagradu „Porin“ dobitnik je nagrade Zlatni grb grada Osijeka i Osječko-Baranjske županije za životno djelo. Njegov opus sastavljen je uglavnom od tradicijske glazbe, a naročito je njegovao folklornu glazbu Slavonije, Srijema i Baranje koju je nastojao sačuvati od zaborava, ali i držati u koraku s vremenom. Sveukupno je prikupio 4000 narodnih napjeva, poskočica, pjesama i kola koje je sabrao u desetak knjiga od kojih se najviše ističe zbirka „Kad zapiva pusta Slavonija“. Skladao je brojne skladbe za tamburaški orkestar, a jedna od njih je i *Koncert za brač i tamburaški orkestar u G-duru*.

Koncert za brač i tamburaški orkestar u G-duru

1. Allegretto
2. Adante cantabile
3. Allegro – sostenuto - Allegro – vivace

ALLEGRETTO (♩ = 112)

BRAČ

BIS

BRAČ I

BRAČ II

ČELO I

ČELO II

BERA I

BERA II

BUKA I

BUKA II

1

Slika 5. Partitura, strana 1

Koncert koji je nastao 7. Ožujka 1996. godine u Zagrebu praižveo je Tamburaški orkestar KUD-a Rečica 16. svibnja 1996. godine u Osijeku pod dirigentskom palicom Josipa Vušira. Solista na braču bio je Ivan Šafar.

Ovaj trostavačni koncert također je napisan klasičnom rasporedom karaktera i stavaka brzi-polagani-brzi, a skladan je za kvartni A sustav tambura. U prvom stavku, koji je pisan u G-duru, prevladavaju učestale promjene tempa i ugođaja.

Skladba započinje iznošenjem prve teme, koja je vidljivo nastala pod utjecajem Slavonske tradicije, u bisernicama i bračevima na što odgovara brač solo ponavljanjem iste na subdominanti. Sljedećih nekoliko taktova brač solo nastavlja iznošenjem glavnog tematskog materijala nizanjem niza dvotakta dok za to vrijeme orkestar ima isključivo ulogu pratnje. Tek u 20. taktu dolazi do promjene gdje orkestar iznosi temu u maloj rečenici na što odgovara brač solo ponavljanjem iste sa drugačijim završetkom što se formalno može shvatiti kao mala glazbena perioda čiji je nastup karakterističan za skladbe po utjecajem narodne, tradicijske glazbe. Slijedi prva promjena ugođaja unutar skladbe u 30. taktu. U mirnijem tempu, u piano dinamici orkestar predvođen bračevima iznosi novi tematski materijal u obliku dvije male rečenice nakon kojih se uključuje brač solo virtuosno preludirajući u dubokom registru dok orkestar pulsira u akordičkim strukturama. Oktavnim prijelomom brač solo nas priprema na nastup dionica visokog registra, odnosno bisernica koje iznose materijal građen od niza dvotakta s proširenjem na kraju. Brač solo nas *poco a poco ritenuto* dovodi do cenzure prije ponovne promjene tempa u 70. taktu u još sporiji koji započinje nizanjem dvotakta u orkestru i kratkim odgovorima u solističkoj dionici. Slijede sedam taktova pjevnih melodija kojima solista može pokazati svu svoju muzikalnost prije vraćanja u prvobitan tempu kojeg, kao i većinu stavka, odlikuju virtuosni ulomci. U njemu dominira nastup soliste te se taj ulomak može shvatiti kao prva kadenca unutar skladbe koja nas dovodi do nastupa reprize u kojoj se iznosi već poznati materijal s početka skladbe. Coda na kraju stavka u 133. Taktu obilježena je dinamičkim rastom i *accelerando* čime se postiže svečani završetak prvog stavka.

Drugi stavak polaganijeg je tempa, ali ipak pokretljivog karaktera pisan je u G-duru. Stavak započinje iznošenjem prve teme u bračevima i kasnije u bisernicama na što se uključuje brač solo i dominira nad orkestrom sve do 22. takta. Pratnja orkestra građena je od harmonijskih sklopova koji upotpunjuju nastup soliste te ima zadaću isključivo kao pratnja gotovo bez ikakvog suprotstavljanja. Slijede deset taktova u kojima se malo veća pozornost pridodaje orkestru koji nastupa sa solističkom dionicom po principu pitanje-odgovor i dovodi nas do ponovnog nastupa prve teme u 32. taktu ovog puta odmah u bisernicama. Tim ulomkom započinje solistička kadenca virtuosnog karaktera. Po istom principu kao i u prethodnom ulomku, pitanje-odgovor između orkestra i brača solo dolazimo do kraja drugog stavka.

Treći stavak započinje nizanjem malih glazbenih rečenica istog tematskog materijala u bračevima, a zatim i u bisernicama. Osnovni tonalitet trećeg stavka je D-dur, a već u prvom nastupu solističke dionice vidimo odstupanje od prvobitnog tonaliteta što nam od samog početka nagovještava da se kroz stavak provlače razne modulacije i ukloni. Kao i u prvom stavku, u trećem su prisutne promjene tempa i ugođaja. U 24. taktu dolazimo do prve promjene tempa, brač solo iznosi materijal građen od fragmenata prve teme u nešto sporijem tempu te uz dodatni *rittenuto* najavljuje nastup orkestralnog dijela. U 28. taktu slijedi sporiji orkestralni dio u kojem bračevi iznose novi tematski materijal, a bisernice ih nadopunjuju svojim epizodama nastupa te postepenim *accelerandom* ulazimo u novu cjelinu u 36. taktu u kojoj dominira dionica brača solo, a formalno gledajući građena je od nizanja malih glazbenih perioda sve do vraćanja skladbe u prvobitan tempo nakon kojeg se nastavlja nizanje rečenica iznoseći čitavo vrijeme novi glazbeni materijal. Modulacijom u G-dur dolazimo do kratkog orkestralnog djela u 88. taktu na kojeg se nadovezuje nastup virtuozne solističke kadence koja svojim *accelerandom* najavljuje nastup code u brzom tempu. Kroz codu se provlači postepeni *crescendo* s kojim dolazimo do dinamike *fortissimo possibile* koja ostavlja dojam izrazito upečatljivog završetka skladbe.

7. Marko Bertić: Klasični koncert za bisernicu i tamburaški orkestar

Marko Bertić (Vinkovci, 1990. -) u Vinkovcima započinje svoje glazbeno obrazovanje. Srednju glazbenu školu završio je u Križevcima. 2015. godine diplomirao je teoriju glazbe na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, a 2020. godine studij kompozicije u klasi prof. Mladena Tarbuka.

Tijekom školovanja osvojio je nekoliko prvih nagrada na tamburaškim natjecanjima kao solist i kao član komornih sastava, te je nastupao na koncertima izvrsnosti. Kao skladatelj piše djela za soliste i manje komorne sastave te mu se kompozicije izvode na festivalima i natjecanjima u Hrvatskoj i inozemstvu. 2020. godine napisao je koncert za bisernicu i orkestar, koji predstavlja prvi koncert kao takav u povijesti tamburaške literature.

Klasični koncert za bisernicu i tamburaški orkestar

1. *Allegro con moto*

2. *Largo*

3. *Rondo*

KLASIČNI KONCERT
PRAIZVEDBA
26. siječnja 2019. Marko Babić: Bisernica i TO HRT, dirigent Sinisa Lopodić
I. stavak

Marko Bertić

The image shows a page of a musical score for the first movement of a classical concert. The score is for a solo Bisernica and a full orchestra. The tempo is marked 'Allegro con moto'. The score includes parts for Bisernica solo, Bisernica I, II, III, BraE I, II, III, E-BraE I, II, Jelo I, II, Bugarja, and Kontrabas. The score starts with a forte (f) dynamic and includes markings for 'poco acc.', 'rit.', and 'p'. The score is written in 2/4 time and features complex rhythmic patterns and triplets.

Slika 6. Partitura, strana 1

Njegova ideja klasičnog koncerta za bisernicu i tamburaški orkestar bila je vratiti bisernicu u razdoblje 18./19.stoljeća. Bertić tamburu zamišlja kao vršnjak gudačkog ili puhačkog instrumenta, koji su svoje prve koncerte doživjeli nekoliko stotina godina ranije te pokušava nadomjestiti prazninu u tamburaškoj literaturi koja je nastala iz razloga jer je tambura u umjetničkoj glazbi, u odnosu na druge klasične instrumente, mlad instrument. Kao što i sam naziv kaže, koncert je u punom smislu klasičan, počevši od same forme koncerta, pa i forme stavaka, harmonijskog jezika orkestracije, razrade motiva i slično. Pisan je za kvartni A sustav tambura. Koncert je praizveden 26. Svibnja 2019. na koncertu pod nazivom „Mladi glazbenici u ozračju tambure“ koji je jedan od niza koncerata u sklopu ciklusa koncerata „U ozračju tambure“ Tamburaškog orkestra Hrvatske radiotelevizije koji djeluje pod vodstvom Siniše Leopolda. Solista na bisernici bio je Marko Blašković.

Prvi stavak pisan je u obliku sonatne forme s dvostrukom ekspozicijom. Skladba počinje solističkom kadencom čiji je cilj odmah istaknuti ulogu bisernice kao solističkog instrumenta. Slijedi početak ekspozicije u 23. taktu koja nastupa kao sadržajno bogati orkestralni dio koji samo kratko nagovještava temu koja će se kasnije pojaviti u bisernici solo. Prvim nastupom bisernice solo dolazimo do druge ekspozicije koja iznosi već prethodno najavljenju temu u dionicama orkestra te ju je moguće podijeliti na dva djela. U prvom djelu vidljiva je potpuna dominacija bisernice solo u odnosu na orkestar koji ima isključivo prateću ulogu cijelo vrijeme postepeno razvijajući napetost koja se popušta tek u 100. taktu kada nastupa drugi dio druge ekspozicije. Zbog takve formalne strukture od dva dijela možemo reći da ekspozicija ima oblik pjesme. Drugi dio lirskog karaktera započinje na dominantni a-mola i djeluje kao dijalog između orkestra i soliste. Ovaj sonatni oblik je specifičan jer se provedba ne pojavljuje uobičajeno već se u ovom stavku pojavljuje u 135. taktu kao kadenca gdje se ponovno naglašava uloga bisernice kao solističkog instrumenta. Slijedi nastup reprize u 159. taktu koja donosi isti materijal iznesen u ekspoziciji, ali u drugim tonalitetima.

Drugi stavak građen je kao kontrast prvom stavku u pogledu forme, harmonijskog jezika i ugođaja. Formalno gledajući građen je od 3 djela. Skladba započinje nastupom bisernica u flažoletima čime se postiže mističan ugođaj na što se uključuje dionica bisernice solo iznošenjem prve teme u dubokom registru čime jasno dolazi do izražaja, koja je formalno gledajući građena kao velika rečenica. Slijedi nastup ponovljene rečenice za oktavu više s kojom dolazi i nešto bogatija orkestracija nastupom dionica bračeva u pratnji. Nastup treće rečenice u 19. taktu možemo okarakterizirati kao polifoni, popraćen bogatim orkestralnim zvukom čime se jasno vidi bogatija orkestracija sa svakim iznošenjem nove rečenice prije ponovnog smirivanja. Pulsiranjem akordičkih struktura u dionicama bračeva i

prelijevanjem glasova u bisernicama završava mirni prvi dio. U 38. taktu slijedi drugi dio koji nam donosi razrađeniji melodijski i dinamički materijal, a virtuozni karakter solističke dionice uz karakterno čvrstu orkestralnu pratnju predstavlja potpuni kontrast od onog prethodnog djela. U 98. taktu nastupa repriza koja ponovno započinje nastupom bisernica u flažoletima ovog puta uz harmonijsku pratnju svih ostalih instrumenata orkestralne pratnje. Stavak završava nizom akorda u decrescendu koji, pomalo neobično, završava u tonalitetu B-dura.

Kao što i sam naslov stavka kaže, treći stavak pisan je u obliku ronda u kojem se tema pojavljuje tri puta između kojih se nalaze dvije epizode. Ovaj stavak, koji je pisan u H-duru, započinje kratkim uvodom orkestra na što se uključuje dionica bisernice solo iznoseći temu svečanog karaktera. Strukturalno gledajući tema je građena periodički. Nakon dvije male periode, u 18. taktu dolazimo do mirnijeg djela kojeg obilježavaju duži trzani dvohvati za razliku od prethodnog pomalo virtuoznog djela. Vraćanjem u prvobitan tempo bisernica solo ponovno iznosi prepoznatljivu temu nakon koje nas orkestar smirenjem uvodi u nastup prve epizode. Prva epizoda u 38. taktu mirnijeg je karaktera i donosi nam razradu motiva prve teme u kojoj se odvija dijalog između soliste i orkestra. Bisernica solo najavljuje nam nastup teme nakon koje u 52. taktu dionice bračeva preuzimaju iznošenje iste dok za to vrijeme bisernica solo ima ulogu pratnje razigravajući materijal građen od fragmenata prve teme. Epizoda završava smirivanjem doživljaja i laganim usporavanjem sa završetkom na koroni te slijedi nastup prve teme u 67. taktu koja karakterno kontrastira cijeloj prvoj epizodi. Tema nastupa identično kao i tema s početka skladbe s kratkim proširenjem na kraju prije nego što orkestar preuzme ulogu smirivanja i uvoda u karakter druge epizode. Druga epizoda u 109. taktu nastupa kao kontrast promjenom ugođaja i mirnijeg tempa gdje je sva pažnja usmjerena prema solisti. Orkestralnu pratnju čine dionice dubokog registra dok za to vrijeme bisernica solo iznosi pjevnice melodije već poznatog materijala dvoglasno, ali i troglasno čime se postiže bogati zvuk u solističkoj dionici. Romantičnom melodijom koju predvode bisernice dolazimo do ponavljanja istog materijala s početka teme, ali ovog puta sa zastojem na koroni. U 139. taktu nastupa kadenca građena ponovno od istog tematskog materijala koja nas jasno podsjeća da se ovdje radi o solističkom koncertu. Skladba završava ponovljenom temom s proširenjem na kraju. Ovaj koncert samom obradom motiva, glazbenim formama, tehnikama skladanja i načinom razmišljanja spada u umjetničku tamburašku glazbu, ali pod utjecajem folklorne glazbe. Sa čak 3 solističke kadence Bertić naglašava da se tambura svrsta u ravnopravan solistički instrument s ostalim instrumentima.

Zaključak:

Koncerti i končertina koji su predmet ovog rada predstavljaju početak razvoja tambure kao solističkog instrumenta. Unatoč tomu što se solistički koncerti za druge instrumente pojavljuju prije gotovo 200 godina, prvi koncert za tambure skladan je prije 61. godinu. U skladbama vidljiv je utjecaj tradicijske glazbe, melodijski i harmonijski, dok je forma pisana po uzoru na klasične koncerte. Svaki skladatelj na svoj način nastojao je utkati tradicijsku glazbu u svoj rad, neki gotovo doslovno iznoseći narodne teme, a neki samo ugođajno. U vrijeme nastajanje prvih koncerata i končertina tambura je bila čvrsto vezana uz tradicijsku glazbu pa je razumljivo da su i skladatelji željeli napraviti poveznicu između tradicijske i umjetničke glazbe. Andrićev koncert pisan je, u ugođajom smislu, pod utjecajem tradicije s elementima romantizma, dok su Vukosavljev i Njikoš pisali tako da se može reći za melodije kao da su tradicijske tema koje razvijaju na varirane načine.

Rakijaševa končertina za brač i tamburaški orkestar te čelo i tamburaški orkestar odmak su od prethodnih autora u melodijskom i harmonijskom smislu, kao i orkestraciji koja je kompleksna što potvrđuje njegovo glazbeno obrazovanje, a tretiranje dionica solo instrumenata je zahtjevnija i primjerenija novim stremljenjima u umjetničkoj glazbi pisanoj za tambure solo. Bertićev koncert prati samo formu klasičnog koncerta koristeći suvremene tehnike skladanja uz minimalni doticaj sa tradicijom. Koncerti kao glazbena vrsta važan su dio literature svakog solističkog instrumenta jer dominacijom i virtuožnošću pojedinog instrumenta u odnosu na orkestar ističemo njegovu solističku mogućnost. Navedeni koncerti i končertina prvi su pokušaji bitni za daljnji razvoj umjetničke tamburaške literature.

Literatura:

1. *Festival tamburaške glazbe Jugoslavije (1961)*. Osijek: Organizacioni odbor I Festivala tamburaške glazbe Jugoslavije u Osijeku. (ur. Svjetlošak, O.)
2. *Festival tamburaške glazbe Jugoslavije (1962)*. Osijek: Organizacioni odbor II Festivala tamburaške glazbe Jugoslavije u Osijeku. (ur. Matijević, J.)
3. *Festival tamburaške glazbe Jugoslavije (1970)*. Osijek: Festivalski odbor tamburaške glazbe Jugoslavije. (ur. Šovagović, Đ.)
4. *Festival tamburaške glazbe Jugoslavije, Zvuci Panonije '74 (1974)*. Osijek: Festivalski odbor tamburaške glazbe Jugoslavije. (ur. Vukelić, M.)
5. *Festival tamburaške glazbe Jugoslavije, Zvuci Panonije '81 (1981)*. Osijek: Zajednica kulturnih djelatnosti općine Osijek. (ur. Laksar, V; Marijanović, S; Vukelić, M.)
6. Ferić, Mihael, *Hrvatski tamburaški brevijar*. Zagreb: Udruga za promicanje hrvatske kulture i baštine Šokadija, 2011.
7. Michels, Ulrich. *Atlas glazbe 2*. Zagreb: Golden marketnig - tehnička knjiga, 2006.
8. Skovran, Dušan; Peričić, Vlastimir. *Nauka o muzičkim oblicima*. Beograd: Univerzitet umetnosti u Beogradu, 1991.
9. *XII. Festival tamburaške glazbe Jugoslavije, Zvuci Panonije '87 (1987)*. Osijek: Predsjedništvo XIII festivala tamburaške glazbe Jugoslavije. (ur. Vukelić, M; Šovagović, Đ.)
10. *XVII. Festival Hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku (1994)*. Osijek: Predsjedništvo XVII. Festivala Hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku . (ur. Furić, I; Jerković, G; Njikoš, J; Tolj, J; Vukelić, M.)
11. *XVIII. Festival Hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku (1994)*. Osijek: Predsjedništvo XVIII. Festivala Hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku . (ur. Furić, I; Jerković, G; Njikoš, J; Tolj, J; Vukelić, M.)
12. ***: Andrić, Josip. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=2619> (Pristup 15. 3. 2022.)
13. ***: Rakijaš, Branko. *Hrvatsko društvo skladatelja*. <https://www.hds.hr/clan/rakijas-branko/> (pristup 15.3.2022.)

Prilozi:

1. Josip Andrić: Koncert u a-molu, za brač solo i tamburaški orkestar, Op. 259

HTS

HRVATSKI TAMBURASKI SAVEZ U SIBENJU
HTSO
GLAZBENI ARHIV
SIBENJ
1937

Josip Andrić
Koncert u a-molu
za brač solo i tamburaški orkestar
Opus 259.

I 6.27
 II 3.35
 III 3.25
 13,27 min

Allegro
 Concert n a-molu

La brae solo i tamburabdi orkester

Joris Andrić op. 259.

Andante I 6.12 min

Brac solo
 Biserica
 Brac 1, 2, 3
 Čelo 1, 2
 Bugarija
 Bende

8

Brac solo
 Biserica
 Brac 1, 2, 3
 Čelo 1, 2
 Bugarija
 Bende

15 ⁴

21

27 *ritardando*

4) Allegretto

5

33

p

5

40

5

F B Des C A

47

6

D fis D H E D A G D F B

53

6

54

1

2

3

62

70

78

ff

9

85

9 Con anima

92

8

10

100

Musical score system 100-107. It features a vocal line at the top and piano accompaniment below. The piano part includes staves for the right hand (1, 2) and left hand (3, 4). Dynamic markings include *p* and *p d(mel)*. The system concludes with a double bar line.

108

Musical score system 108-115. This system contains a vocal line and piano accompaniment. The piano part includes staves for the right hand (1, 2) and left hand (3, 4). Chord symbols are written below the piano part: *A d G*, *d(mel)*, *A d F B*. The system concludes with a double bar line.

116

11

Musical score system 116-123. It features a vocal line and piano accompaniment. The piano part includes staves for the right hand (1, 2) and left hand (3, 4). Chord symbols are written below the piano part: *d(mel)*, *E*, *A*, *Des*. The system concludes with a double bar line.

422

12

188

1

2

3

e(mol) H7 e(mol) A

e(mol) H7 e(mol) A

189

1

2

2

e(mol)

Fis H e(mol)

e(mol)

206

1

2

3

e(mol) eG. Cis A G+

21 *Adagio* 3,35 min

Violino I
Violino II
Viola
Cello
Contrabasso

31

1
2
3

A E H2 E

16

Handwritten musical score system 16, measures 16-22. It features a vocal line at the top and piano accompaniment below. The piano part includes a section labeled 'A' with a key signature change to D major and a 3/4 time signature. Dynamics include *mf* and *rit.*

23

Handwritten musical score system 23, measures 23-28. It features a vocal line at the top and piano accompaniment below. The piano part includes a section labeled 'C' with a key signature change to E major and a 3/4 time signature. Dynamics include *f*, *mf*, and *rit.*

29

Handwritten musical score system 29, measures 29-34. It features a vocal line at the top and piano accompaniment below. The piano part includes a section labeled 'Cis' with a key signature change to E major and a 3/4 time signature. Dynamics include *p* and *rit.*

36

Handwritten musical score system 1, measures 36-42. It features a grand staff with five staves. The top staff contains a complex melodic line with many accidentals. The lower staves contain accompaniment with chords and rhythmic patterns. There are dynamic markings like 'f' and 'p', and articulation marks like '|||' and '||'. A circled number '25' is written above the first measure of the system.

43

Handwritten musical score system 2, measures 43-49. It continues the grand staff notation. The melodic line in the top staff shows some rests and then resumes. The accompaniment includes various chord voicings and rhythmic figures. There are dynamic markings such as 'p' and 'f', and some text annotations like 'a(mol)' and 'Hr B'.

51

Handwritten musical score system 3, measures 51-57. This system concludes the page. The melodic line features a prominent '|||' marking. The accompaniment includes chords and rhythmic patterns. There are dynamic markings like 'p' and 'f', and text annotations such as 'a(mol)', 'Hr', and 'Hr B'.

III. 3,25 min.

26 Allegro

Brac solo

BISER I II

BRAC I II

CELO I II

BUGARIJA

BERDE

9

17 (27)

1
2
3

f *mf* *mf* *mf* *mf* *mf* *mf* *mf*

a(mol)!! [!:] Eo Fis R(mol) Fis R(mol) H H E

25

1
2
3

f *p* *p* *p* *p* *p* *p* *p*

a(mol)!! [!:] Eo Fis R(mol) Fis R(mol) e(mol) a(mol)

33 (28)

1
2
3

mf *mf* *mf* *mf* *mf* *mf* *mf* *mf*

Handwritten musical score for piano, consisting of three systems of staves. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

System 1 (Measures 113-120): Starts with measure 113. A circled number "34" is written above the first staff. Dynamic markings include *f*, *mf*, and *mfz*. Chord symbols *D7* and *G* are present in the lower staves.

System 2 (Measures 121-128): Starts with measure 121. A circled number "35" is written above the first staff. Dynamic markings include *p*. Chord symbols *Cis*, *fmaj7*, *H7*, and *E6* are present in the lower staves.

System 3 (Measures 129-136): Starts with measure 129. A circled number "35" is written above the first staff. Dynamic markings include *p*. Chord symbols *A* and *d(maj)* are present in the lower staves.

137

Handwritten musical score for measures 137-145. The score consists of five staves. The top staff contains a melodic line with various accidentals and dynamics. The lower staves contain accompaniment with chords and bass lines. Measure 145 is circled and labeled with the number 36. The word 'A' is written above the fourth staff in measure 145. The word 'd(mol)' is written below the fourth staff in measures 137 and 145.

145

Handwritten musical score for measures 145-153. The score consists of five staves. The top staff contains a melodic line with various accidentals and dynamics. The lower staves contain accompaniment with chords and bass lines. Measure 153 is circled and labeled with the number 37. The word 'Des' is written below the second staff in measure 145. The word 'A' is written below the second staff in measure 146. The word 'C' is written below the second staff in measure 147. The word 'd(mol)' is written below the first staff in measure 145.

153

Handwritten musical score for measures 153-160. The score consists of five staves. The top staff contains a melodic line with various accidentals and dynamics. The lower staves contain accompaniment with chords and bass lines. Measure 160 is circled and labeled with the number 38. The word 'f' is written below the first staff in measure 153.

160

24

161

Musical score for measures 161-168. The score consists of five staves. The top staff is a single melodic line. The second and third staves are a grand staff (treble and bass clefs). The fourth and fifth staves are a grand staff with figured bass notation. Dynamics include *mf* and *f*. A circled measure number '38' is present at the end of the system.

169

Musical score for measures 169-176. The score consists of five staves. The top staff is a single melodic line. The second and third staves are a grand staff. The fourth and fifth staves are a grand staff with figured bass notation. Dynamics include *mf* and *f*. A circled measure number '39' is present at the end of the system.

177

Musical score for measures 177-184. The score consists of five staves. The top staff is a single melodic line. The second and third staves are a grand staff. The fourth and fifth staves are a grand staff with figured bass notation. Dynamics include *f* and *mf*. A circled measure number '39' is present at the end of the system. The bottom staff contains figured bass notation with letters: *a(mol)*, *E*, *f a(mol)*, *As*, *Des*, *As*, *G7*, *D**.

184

Musical score system 185-193. It features a vocal line at the top and a piano accompaniment below. The piano part includes a bass line with a '40' marking. Chords are labeled as E, F, E, and H7. Dynamics include *mf* and *mp*. The system ends with a circled measure number 193.

Musical score system 193-201. It features a vocal line at the top and a piano accompaniment below. The piano part includes a bass line with a '40' marking. Chords are labeled as Ed(mol), C, E, a(mol), As, Des, As, Bs, and D7. Dynamics include *mf* and *mp*. The system ends with a circled measure number 201.

Musical score system 201-209. It features a vocal line at the top and a piano accompaniment below. Chords are labeled as E, a(mol), E, F, E, and H7. Dynamics include *mf* and *mp*. The system ends with a circled measure number 209.

26
209

(41)

p
ppi
p

E E Fa(mol) c(mol) F d(mol) a(mol) d(mol) E F a(mol) c(mol) F a(mol)

217

(42) *poco meno*

f
sf

a(mol) d(mol) E Fa(mol) Des a(mol) Es a(mol) F d(mol) E a(mol) Des a(mol) Es

225

(43) *poco a poco accelerando e cresc.*

p
sf

a(mol) F d(mol) E (H2)

233

27

240

245

Kompozovano
 od 8. I. do 11. II.
 Instrumentacija dovršena
 3. II. 1961.

2. Branko Rakijaš: Končertino za brač i tamburaški orkestar

#TS M. III

Traj: 8'

Branko Rakijaš

Končertino za brač
i tamburaški orkestar

Zagreb, 1977.

The image shows a page of handwritten musical notation on ten staves. The text is written in cursive. At the top right, there is a handwritten note "#TS M. III". Below it, on the right side of the first staff, is "Traj: 8'". On the left side of the fourth staff, the name "Branko Rakijaš" is written. In the center of the fifth and sixth staves, the title "Končertino za brač i tamburaški orkestar" is written. At the bottom right, on the eighth staff, the date and location "Zagreb, 1977." are written. The manuscript is on aged, slightly yellowed paper with some smudges and a vertical crease down the middle.

I.

M.M. $\text{♩} = 96$

①

Prac
solo

Birnica
1-2

3.
in G

Prac
1.

2.

Clor
in G

Clor
pp

Buzon

Tromba
pp

7

Prac
solo

Birnica
1-2

3.

Prac
1.

2.

C

Clor

Buzon

Tromba

C₆

G₆

sempre cresc.

13

Praci solo
Prin. 1. 2.
3.

Praci 1.
2.

Clorin
Clor
Ping.
Pande

18

Praci solo
Prin. 1. 2.
3.

Praci 1.
2.

Celi
Clor
Ping.
Pande

23 *molto ritard. e decresc.* **2** *a tempo*

Flu. 1. & 2.
Ob.
Cl.
Fag.
Pno.

28 *Solo*

D. Bugari

33

Flute Solo
Fl. 1 & 2
Ob.
Clar.
Bassoon
Double Bass

38

③ meno mosso 96 M.M.

Flute Solo
Fl. 1 & 2
Ob.
Clar.
Bassoon
Double Bass

97) M.M.

collo

43

Musical score for measures 43-47. The score includes staves for Brac. solo, Bss. 1-12, 3., Brac. 1., 2., Ccl. 1., 2., Ccl. 1., 2., and Bn. 1., 2. The Brac. 1. and 2. staves have a circled 'collo' annotation above them. The Ccl. 1. and 2. staves have 'mf' markings. The Bn. 1. and 2. staves have 'mf' markings. The score shows various musical notations including notes, rests, and dynamic markings.

TUTTI

48

Musical score for measures 48-51. The score includes staves for Brac. solo, Bss. 1-12, 3., Brac. 1., 2., Ccl. 1., 2., and Bn. 1., 2. The Brac. solo staff has a circled 'collo' annotation above it. The score shows various musical notations including notes, rests, and dynamic markings such as 'mf' and 'f'.

molto vivo!

poco rit.

53

Flac 1,2
Flac 3
Clar 1
Clar 2
Celi
Cb
Tm 1
Tm 2
Tbn
Bunde

du A du

58 *poco ritard.*

Flac 1,2
Flac 3
Clar 1
Clar 2
Celi
Cb
Tm 1
Tm 2
Tbn
Bunde

4 *Tempo I*

Bu G. G

-6-

basso in poco ritard. e cresc.

64

70

5 $\text{♩} = 66$

75

Brac solo

Viol. I, II

Viola

Violoncello

Clarinete

Fagot

Trombe

Tromboni

Organo

Pianoforte

80

Brac solo

Viol. I, II

Viola

Violoncello

Clarinete

Fagot

Trombe

Tromboni

Organo

Pianoforte

85

Tempo I.

6

Bras. 1. 2.

Clar. 1. 2.

Fl. 1. 2.

Bassoon 1. 2.

Trumpet 1. 2. 3.

Trombone 1. 2. 3.

Drum

Handwritten musical score for measures 85-89. The score includes staves for Brass (1. 2.), Clarinet (1. 2.), Flute (1. 2.), Bassoon (1. 2.), Trumpet (1. 2. 3.), Trombone (1. 2. 3.), and Drum. The music features various rhythmic patterns and dynamics, with a handwritten '> am' marking above the Trombone staff in measure 87.

90

Bras. 1. 2.

Clar. 1. 2.

Fl. 1. 2.

Bassoon 1. 2.

Trumpet 1. 2. 3.

Trombone 1. 2. 3.

Drum

Handwritten musical score for measures 90-94. The score includes staves for Brass (1. 2.), Clarinet (1. 2.), Flute (1. 2.), Bassoon (1. 2.), Trumpet (1. 2. 3.), Trombone (1. 2. 3.), and Drum. The music features a melodic line in the Brass section with a '3' marking above it in measure 90, and a 'molto ritard.' marking above the Brass staff in measure 93.

95

a tempo

7

Flute Solo
Fl. 1 & 2
Clarinet
Bassoon
Double Bass

Solo

100

Flute Solo
Fl. 1 & 2
Clarinet
Bassoon
Double Bass

ad libitum

105

Musical score for measures 105-109. The score includes staves for Flute 1 and 2, Oboe, Clarinet, Bassoon, and Double Bass. The Flute 1 part features a melodic line with triplets and sixteenth-note runs. The Double Bass part has a bass line with the annotation "am" (allegretto moderato) written above it.

110

Musical score for measures 110-114. The score includes staves for Flute 1 and 2, Oboe, Clarinet, Bassoon, and Double Bass. The Flute 1 part has a melodic line with a fermata in measure 111. The Double Bass part has a bass line with the annotation "am" (allegretto moderato) written above it in two places.

MM $\text{♩} = 132$

II.

Handwritten musical score for orchestra and voice, measures 1-5. The score is written on ten staves. The first staff is for the voice, marked "1" and "Pia solo". The second staff is for the voice, marked "Pia. A. 12.". The third staff is for the voice, marked "2.". The fourth staff is for the voice, marked "Pia 1.". The fifth staff is for the voice, marked "2.". The sixth staff is for the voice, marked "Celi". The seventh staff is for the voice, marked "Cl.". The eighth staff is for the voice, marked "Timp.". The ninth staff is for the voice, marked "Basso". The tenth staff is for the voice, marked "5". The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamics.

9

Musical score for measures 9-12. The score is written for a woodwind ensemble and includes parts for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet (Cl.), Bassoon (Fag.), and Bassoon (Fag.). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings. A 'Solo' marking is present in the Flute part at the beginning of measure 9. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some slurs and accents.

13

Musical score for measures 13-16. The score continues for the woodwind ensemble. It includes parts for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet (Cl.), Bassoon (Fag.), and Bassoon (Fag.). The notation includes notes, rests, and dynamic markings. A 'Kvartet' marking is present in the Flute part at the beginning of measure 13. The music continues with similar rhythmic patterns and includes a 'p.fact' marking in the Flute part at the start of measure 15.

17

Soprano
Alto
Tenor
Violin I
Violin II
Viola
Cello
Double Bass
Piano

21 *brca a poco ritard. e decresc.*

Soprano
Alto
Tenor
Violin I
Violin II
Viola
Cello
Double Bass
Piano

35

Musical score for measures 35-38. The score includes staves for Flute 1 & 2, Piccolo, Clarinet 1 & 2, Oboe, Bassoon, and Bass Drum. The notation features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests.

39

Musical score for measures 39-42. The score includes staves for Flute 1 & 2, Piccolo, Clarinet 1 & 2, Oboe, Bassoon, and Bass Drum. The notation features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests.

W.N. 16

III

1

Fl. 1
Fl. 2
Cl. B.
Bsn.
Picc.

6

Fl. 1
Fl. 2
Cl. B.
Bsn.
Picc.

11

Brace *mf*

Prin. 1. cl.

3.

Brace 1. *mp*

2. *mp*

Cell.

Cl.

Prin.

Prin. *mp*

16

Brace *nolo*

Prin. 1. cl. *1 pull*

3.

Brace 1. *1 pull*

2. *pp*

Cell.

Cl. *1 pull*

Prin. *bb*

Prin. *1 pull*

bb

21

Musical score for measures 21-25. The score is written for a string quartet and includes parts for Violin I (Viol. I.), Violin II (Viol. II.), Viola, and Cello. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings. The measures are numbered 21 through 25 on the left side of the staves.

26

Musical score for measures 26-30. The score continues from the previous page and includes parts for Violin I (Viol. I.), Violin II (Viol. II.), Viola, and Cello. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings. The measures are numbered 26 through 30 on the left side of the staves.

31

Bravi solo

Pia. i. viol.

3.

Bravi 1.

2.

Viol.

Cl.

Pia.

Pia.

Pia.

36

Bravi solo

Pia. i. viol.

3.

Bravi 1.

2.

Viol.

Cl.

Pia.

Pia.

Pia.

molto ritard. MM $\text{♩} = \text{cca } 72$

ritard.

41

Princ. solo

Prin. A.C.

Prin. 1.

2.

Cel.

Cl.

Fag.

Basso

47

Princ. solo

Prin. A.C.

Prin. 1.

2.

Cel.

Cl.

Fag.

Basso

52

Allegro
rit.

Tempo I
rit.

Fl. 1 & 2
Ob. 1 & 2
Cl.
Bsn.
D. Bass

57

Fl. 1 & 2
Ob. 1 & 2
Cl.
Bsn.
D. Bass

62

*And.
oof*

Musical score for measures 62-66. The score is written for a full orchestra and includes parts for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet (Cl.), Bassoon (Fag.), Trumpet (Tr.), Trombone (Tbn.), Horn (Hr.), Violin (Vn.), Viola (Va.), Cello (Vcl.), Double Bass (Cb.), and Piano (Pn.). The tempo is marked *And.* and the dynamic is *oof*. The music features a complex rhythmic pattern with many sixteenth and thirty-second notes, and a melodic line in the upper strings.

67

meno mosso

Musical score for measures 67-71. The tempo is marked *meno mosso*. The score continues with the same orchestration as the previous system. The music is characterized by long, sustained notes in the lower strings and woodwinds, with a more active melodic line in the upper strings. Dynamics include *mp* and *f*.

72

Handwritten musical score for page 72. The score is arranged in two systems of staves. The first system includes:

- Vocal parts: *Prati solo*, *Prati A. 2.*, *Prati A. 1.*
- Orchestra: *Fl.*, *Cl.*, *Org.*, *Viol.*, *Viola*, *Celli*, *Cl.*, *Org.*, *Basso*

The second system includes:

- Vocal parts: *Prati A. 1.*, *Prati A. 2.*
- Orchestra: *Fl.*, *Cl.*, *Org.*, *Viol.*, *Viola*, *Celli*, *Cl.*, *Org.*, *Basso*

Key markings include *p* (piano) and *1. part.* (first part). The score features various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

Allegro I

82

Handwritten musical score for measures 82-86. The score is arranged in a system with eight staves. From top to bottom, the staves are labeled: *Bras. 1. & 2.*, *Pris. 1. & 2.*, *Fl.*, *Cl.*, *Bug.*, *Cor.*, *Cell.*, and *Bass.*. The notation includes various rhythmic values, slurs, and dynamic markings. A vertical line is drawn through the score between measures 83 and 84.

87

Handwritten musical score for measures 87-91. The score is arranged in a system with eight staves. From top to bottom, the staves are labeled: *Bras. 1. & 2.*, *Pris. 1. & 2.*, *Fl.*, *Cl.*, *Bug.*, *Cor.*, *Cell.*, and *Bass.*. The notation includes various rhythmic values, slurs, and dynamic markings. A vertical line is drawn through the score between measures 88 and 89.

92

Fl. 1
Fl. 2
Cl. B \flat
Bsn.
D. B.

mf
ritob
mf
mf
mf

97

Fl. 1
Fl. 2
Cl. B \flat
Bsn.
D. B.

beno a beno ritard. a tempo

p
mf
mf
mf

102

Musical score for measures 102-106. The score includes staves for Flute 1 (Fl. 1), Flute 2 (Fl. 2), Clarinet (Cl.), Bassoon (Bsn.), and Double Bass (D. Bass.). The Flute 1 part features a melodic line with slurs and accents. The Clarinet part includes a section marked '(CANTO)'. The Double Bass part has a rhythmic accompaniment with slurs.

107

Musical score for measures 107-111. The score includes staves for Flute 1 (Fl. 1), Flute 2 (Fl. 2), Clarinet (Cl.), Bassoon (Bsn.), and Double Bass (D. Bass.). The Flute 1 part continues with a melodic line. The Clarinet part has a rhythmic accompaniment. The Double Bass part has a rhythmic accompaniment with slurs.

ad libitum

112

Musical score for measures 112-116. The score is for a full orchestra. The instruments listed on the left are: Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet (Cl.), Bassoon (Fag.), Horn (Hr.), Trumpet (Tr.), Trombone (Tbn.), and Percussion (Perc.). The Flute part has a melodic line with triplets and slurs. The Oboe part has a similar melodic line. The Clarinet and Bassoon parts have a sustained note with a slur. The Horn, Trumpet, and Trombone parts have a sustained note with a slur. The Percussion part has a sustained note with a slur.

117

Musical score for measures 117-121. The score is for a full orchestra. The instruments listed on the left are: Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet (Cl.), Bassoon (Fag.), Horn (Hr.), Trumpet (Tr.), Trombone (Tbn.), and Percussion (Perc.). The Flute part has a melodic line with slurs and a sharp sign. The Oboe part has a similar melodic line. The Clarinet and Bassoon parts have a sustained note with a slur. The Horn, Trumpet, and Trombone parts have a sustained note with a slur. The Percussion part has a sustained note with a slur.

122

Princ
sol

a tempo

poco a poco

Princ
1. & 2.

9.

Princ
1.

2.

Celli

Cl.

Org.

Bass

Princ
sol

Princ
1. & 2.

9.

Princ
1.

2.

Celli

Cl.

Org.

Bass

Zentano, 31.X.1977.

3. Sava Vukosavljev: Concertino za solo brač i tamburaški orkestar

CONCERTINO

za solo brač i tamburaski orkestar

Sava Vukosavljev

MAESTOSO

solo brač

f

MAESTOSO

prim 1

MAESTOSO

prim 2

MAESTOSO

basprim I

MAESTOSO

basprim II

MAESTOSO

E basprim

MAESTOSO

Cello

MAESTOSO

kontra

MAESTOSO

Contrabass

f

CONCERTINO

2/8

solo

f *ff*

1

pr1

pr2

B I

B II

E♭

Vc.

kontra

Cb.

f *ff*

15 ALLEGRETTO CONCERTINO 3

solo *mf*

pr1 *mf* ALLEGRETTO 1. 2. *mf*

p2 *mf* ALLEGRETTO 1. 2. *mf*

B I *mf* ALLEGRETTO 1. 2. *mf*

B II *mf* ALLEGRETTO 1. 2. *mf*

Eb *mf* ALLEGRETTO 1. 2. *mf*

Vc. *mf* ALLEGRETTO 1. 2. *mf*

kontra *mf* ALLEGRETTO 07 07 0 0 1. 07 0 2. 07 0 0 07 0 0 *mf*

Cb. *mf* ALLEGRETTO 1. 2. *mf*

CONCERTINO

4
22

solo

pr I

pr II

B I

B II

E♭

Vc.

kontra

Cb.

1. 2. 2. 1. 2.

mf

Detailed description of the musical score: The score is for a piece titled 'CONCERTINO'. It shows measures 22 through 25. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The parts are: solo (flute), pr I (piccolo), pr II (piccolo), B I (clarinet in B), B II (clarinet in B), E♭ (E-flat saxophone), Vc. (violin), kontra (contrabass), and Cb. (double bass). The solo part starts with a sixteenth-note run in measure 22, followed by a half note in measure 23, and then rests in measures 24 and 25. The woodwinds and strings play rhythmic patterns. First and second endings are indicated by bracketed lines above the staves. A mezzo-forte (mf) dynamic marking is present in measure 23. Fingerings and breath marks are also shown.

CONCERTINO

5

solo *f* *p* 3 *MENO MOSSO*

pr1 *f* 3 *MENO MOSSO*

p2 *f* 3 *MENO MOSSO*

B I *f* 3 *MENO MOSSO*

B II *f* 3 *MENO MOSSO*

Eb *f* 3 *MENO MOSSO*

Vc. *f* 3 *MENO MOSSO*

kontra *f* 3 *MENO MOSSO* 07 + 07

Cb. *f* *p* 3 *MENO MOSSO*

CONCERTINO

The musical score for the Concertino is written for a chamber ensemble. The instruments and parts are:

- solo (Soloist)
- pr1 (Piano 1)
- p2 (Piano 2)
- B I (Bassoon 1)
- B II (Bassoon 2)
- Eb (Euphonium)
- Vc. (Violoncello)
- kontra (Kontrabaß)
- Cb. (Cello)

The score is in 6/8 time and begins with a dynamic marking of *p* (piano). The tempo is marked with a '6' above the first measure. The key signature is one flat (B-flat major or D minor). The score is divided into two systems, with the first system starting at measure 38. The second system includes fingerings (07) and accents (+) above certain notes. The dynamic marking *p* is repeated throughout the score.

CONCERTINO

7

4 ALLEGRETTO

mf

4 ALLEGRETTO

mf ALLEGRETTO

mf ALLEGRETTO

mf ALLEGRETTO

mf ALLEGRETTO

mf ALLEGRETTO

mf ALLEGRETTO

kontra

mf ALLEGRETTO

Cb.

mf

CONCERTINO

8
54

solo

p

pr1

54

p2

p

B I

p

B II

p

Eb

p

Vc.

p

kontra

54

0 0 0 0 07 + 07 07 +

p

Cb.

54

p

1.

Concertino za basprim solo
II stav

Sava Vukosavljević

The musical score is arranged in a standard orchestral format. It begins with a solo bassoon part, followed by two flutes (prim 1 and prim 2), two bassoons (basprim I and II), an E-flat bassoon, a cello, a double bass (kontra), and a bass. The score is in 4/4 time and features a dynamic marking of *p* (piano). The solo bassoon part is the most prominent, with a melodic line that is supported by the other instruments. The cello and double bass parts provide a steady rhythmic foundation. The score is written in a clear, legible font, and the notation is precise and detailed.

Meštrović bujicvacki pisane

Concertino za basprim solo

The image shows a page of a musical score for a concertino for solo bassoon. The score is arranged in a system with multiple staves. The instruments and parts are labeled on the left: solo, P1, P2, B I, B II, Eb, Vc., konira, bass, solo, P1, P2, B I, B II, Eb, Vc., konira, and bass. The music is written in 2/4 time, as indicated by the '2' over the first measure. The key signature has one flat (B-flat). The score includes dynamic markings such as *mf* and *f*, and first/second ending brackets. The solo part features a melodic line with slurs and accents. The woodwind and string parts provide harmonic support. The vocal parts (konira and bass) have lyrics written below the notes. The page number '2' is written above the first measure of the solo part.

CONCERTINO za solo braci TO

III stav

Sava Vukosavljević

The musical score is arranged in ten staves, each with a specific instrument label on the left. The tempo and mood are indicated as *allegro giocoso*. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The score begins with a *f* (forte) dynamic and includes a first ending bracket marked with a '1' over the final measures of the first staff. The dynamics vary throughout, including *f*, *mf*, and *ff*. The instruments are: *basprim solo*, *prim 1*, *prim 2*, *basprim I*, *basprim II*, *E basprim*, *cello*, *kontra*, and *Contrubass*. The *kontra* staff includes fingering numbers (0, 07) and the *Contrubass* staff includes a '0'.

CONCERTINO za solo brac i TO

The musical score is arranged in a standard orchestral format with the following parts from top to bottom:

- basprim solo (Soprano Horn)
- P I (Trumpet I)
- P2 (Trumpet II)
- Bp I (Trombone I)
- Bp II (Trombone II)
- Eb. (Euphonium)
- cello (Cello)
- kontra (Contra Bass)
- Cb. (Bass Drum)
- basprim solo (Bass Drum)

The score is written in a key signature of one sharp (F#) and a 2/2 time signature. It features various musical notations including dynamics (p, mf, f), articulation (accents), and fingerings (0, 07). The piece is divided into sections, with measures 12 and 21 marked as starting points for new musical ideas.

CONCERTINO za solo braci i TO

3

basprim solo

P I

P II

Bp I

Bp II

Eb.

cello

kontra

Cb.

basprim solo

P I

P II

Bp I

Bp II

Eb.

cello

kontra

Cb.

CONCERTINO za solo braci i TO

The musical score is arranged in two systems. The first system (measures 4-54) includes parts for: *isprijm solo* (Timpani), P I, P2, Bp I, Bp II, Eb, cello, kontra (Contra), and Cb. The second system (measures 65-78) includes parts for: *basprjm solo* (Bass Drum), P I, P2, Bp I, Bp II, Eb, cello, kontra, and Cb. The score features various musical notations including dynamics (*p*, *f*), articulation (*acc*), and fingerings (e.g., 0, 07, 00, 07, 07, 00, 07, 07, 00, 07, 07, 00). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

CONCERTINO za solo braci TO

5

The musical score is arranged in nine staves. The top staff is for 'basprim solo' (bassoon solo). The second staff is for 'P 1' (Trumpet 1), the third for 'P 2' (Trumpet 2), the fourth for 'Bp I' (Baritone 1), the fifth for 'Bp II' (Baritone 2), the sixth for 'Eb' (E-flat instrument), the seventh for 'cello' (cello), the eighth for 'kontra' (contrabass), and the ninth for 'Cb.' (C bass). The score consists of five measures. The first measure contains a complex melodic line for the bassoon solo. The other instruments play a rhythmic accompaniment of eighth notes. The key signature has two sharps (F# and C#), and the time signature is 2/4. The piece concludes with a final cadence in the fifth measure.

4. Branko Rakijaš: Concertino za čelo i tamburaški orkestar

Concertino za čelo i tamburaški orkestar

Branko Rakijaš
1985. god.

I stavak

Maestoso MM $\text{♩} = 68$

Čelo solo

Bisernica

Brač

Čelo

Bugarija

Berde

5

①

Musical score for measures 5-9. The score consists of six staves. The top staff is a bass clef staff with a circled '1' above it. The second staff is a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It contains a melodic line with a piano (p) dynamic marking and a slur over measures 7-8. The third staff is a treble clef staff with a piano (p) dynamic marking and a slur over measures 7-8. The fourth staff is a bass clef staff with a piano (p) dynamic marking and a slur over measures 7-8. The fifth staff is a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C), containing a chordal accompaniment with a piano (p) dynamic marking and a slur over measures 7-8. The sixth staff is a bass clef staff with a piano (p) dynamic marking and a slur over measures 7-8.

10

Musical score for measures 10-14. The score consists of six staves. The top staff is a bass clef staff. The second staff is a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C), containing a melodic line with a slur over measures 10-11 and a slur over measures 12-13. The third staff is a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C), containing a melodic line with a slur over measures 10-11 and a slur over measures 12-13. The fourth staff is a bass clef staff with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C), containing a melodic line with a slur over measures 10-11 and a slur over measures 12-13. The fifth staff is a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C), containing a chordal accompaniment with a slur over measures 10-11 and a slur over measures 12-13. The sixth staff is a bass clef staff with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C), containing a melodic line with a slur over measures 10-11 and a slur over measures 12-13.

103-2

15

Con grazia MM J-96

Musical score for measures 15-19. The score is written for a string quartet (Violin I, Violin II, Viola, and Violoncello) and includes a double bass line. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The tempo/mood is marked "Con grazia MM J-96". The dynamic marking is *mf* (mezzo-forte). The notation includes various note values, rests, and articulation marks. The double bass line has a "fis mol" marking.

20

Musical score for measures 20-24. The score is written for a string quartet (Violin I, Violin II, Viola, and Violoncello) and includes a double bass line. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The dynamic marking is *mf* (mezzo-forte). The notation includes various note values, rests, and articulation marks. The double bass line has a "fis mol" marking.

104 - 3

25

③

Musical score for measures 25-29. The score is written for five staves: Bass, Treble, Treble, Bass, and Treble. The key signature is one sharp (F#). Measure 25 features a circled '3' above the first Treble staff. Measure 26 has a circled '3' above the second Treble staff. Measure 27 has a circled '3' above the second Treble staff. Measure 28 has a circled '3' above the second Treble staff. Measure 29 has a circled '3' above the second Treble staff. The notation includes various notes, rests, and articulation marks.

30

Musical score for measures 30-34. The score is written for five staves: Bass, Treble, Treble, Bass, and Treble. The key signature is one sharp (F#). Measure 30 features a circled '3' above the first Treble staff. Measure 31 has a circled '3' above the first Treble staff. Measure 32 has a circled '3' above the first Treble staff. Measure 33 has a circled '3' above the first Treble staff. Measure 34 has a circled '3' above the first Treble staff. The notation includes various notes, rests, and articulation marks.

105-4-

35

Musical score for measures 35-39. The score is written for a grand staff (bass, treble, and two inner staves) and a piano. The key signature has one sharp (F#). Measure 35 features a melodic line in the bass staff with a triplet of eighth notes. Measure 36 has a melodic line in the treble staff with a triplet of eighth notes. Measure 37 has a melodic line in the treble staff with a triplet of eighth notes. Measure 38 has a melodic line in the treble staff with a triplet of eighth notes. Measure 39 has a melodic line in the treble staff with a triplet of eighth notes. The piano accompaniment consists of chords in the left hand and chords in the right hand.

40

④

Musical score for measures 40-43. The score is written for a grand staff (bass, treble, and two inner staves) and a piano. The key signature has one sharp (F#). Measure 40 features a melodic line in the bass staff with a triplet of eighth notes. Measure 41 has a melodic line in the bass staff with a triplet of eighth notes. Measure 42 has a melodic line in the bass staff with a triplet of eighth notes. Measure 43 has a melodic line in the bass staff with a triplet of eighth notes. The piano accompaniment consists of chords in the left hand and chords in the right hand.

106-5

45

Musical score for measures 45-49. The score consists of six staves. The top staff is a bass clef with a key signature of one sharp (F#). It contains a melodic line with eighth and quarter notes, including slurs and accents. The second staff is a treble clef with a whole rest. The third and fourth staves are treble clefs with whole rests. The fifth and sixth staves are bass clefs with a whole note chord (F#2, C3) and a slur. The key signature changes to two sharps (F#, C#) at the end of measure 49.

50

Musical score for measures 50-54. The score consists of six staves. The top staff is a bass clef with a key signature of two sharps (F#, C#). It contains a melodic line with slurs and accents. The second staff is a treble clef with a whole rest. The third and fourth staves are treble clefs with a whole note chord (F#2, C#3) and a slur. The fifth and sixth staves are bass clefs with a whole note chord (F#2, C#3) and a slur. The key signature changes to one sharp (F#) at the end of measure 54. The text *non div.* is written above the fifth staff in measure 54. The text *sfz* is written below the fifth and sixth staves in measure 54.

107-6

55

5

Musical score for measures 55-59. The score is written for five staves: Bass, Treble, Treble, Bass, and Treble. The lyrics "non die" are written above the first Treble staff. The music features a melodic line in the first Treble staff and a bass line in the Bass staff. A circled number 5 is positioned above the second measure.

60

Musical score for measures 60-64. The score is written for five staves: Bass, Treble, Treble, Bass, and Treble. The music features a melodic line in the first Treble staff and a bass line in the Bass staff. A triplet of eighth notes is marked with a '3' above it in the second Treble staff.

108-7-

107

Musical score for measures 107-112. The score consists of five staves: a vocal line at the top and four piano accompaniment staves below. The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 3/8. The vocal line begins with a treble clef and a dynamic marking of *p*. The piano accompaniment is written in four staves, with various dynamics and articulations. The first measure (107) shows the vocal line starting with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The piano accompaniment consists of a bass line with a quarter note G2 and a treble line with a quarter note C4. The second measure (108) shows the vocal line with a quarter note D5, followed by quarter notes E5, F#5, and G5. The piano accompaniment continues with a bass line of quarter notes G2, A2, and B2, and a treble line of quarter notes C4, D4, and E4. The third measure (109) shows the vocal line with a quarter note A5, followed by quarter notes B5, C6, and D6. The piano accompaniment continues with a bass line of quarter notes G2, A2, and B2, and a treble line of quarter notes C4, D4, and E4. The fourth measure (110) shows the vocal line with a quarter note E6, followed by quarter notes F#6, G6, and A6. The piano accompaniment continues with a bass line of quarter notes G2, A2, and B2, and a treble line of quarter notes C4, D4, and E4. The fifth measure (111) shows the vocal line with a quarter note B6, followed by quarter notes C7, D7, and E7. The piano accompaniment continues with a bass line of quarter notes G2, A2, and B2, and a treble line of quarter notes C4, D4, and E4. The sixth measure (112) shows the vocal line with a quarter note F#7, followed by quarter notes G7, A7, and B7. The piano accompaniment continues with a bass line of quarter notes G2, A2, and B2, and a treble line of quarter notes C4, D4, and E4. The score includes various dynamics such as *p*, *pp*, and *ppp*, and articulations like accents and slurs.

113-12

Espressivo MM ♩=72

II stavak

The first system of the musical score consists of five staves. The top staff is in bass clef and contains the main melodic line. The second, third, and fourth staves are in treble clef and contain accompaniment. The fifth staff is in treble clef and contains a bass line with the marking "h mol" (half note, molto) above it. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The music begins with a half note G2, followed by quarter notes A2, B2, and C3. A slur covers measures 2 and 3, containing eighth notes D3, E3, F#3, G3, A3, B3, and C4. Measure 4 has a half note D4, and measure 5 has a half note E4.

6

The second system of the musical score consists of five staves. The top staff is in bass clef and contains the main melodic line. The second and third staves are in treble clef and contain accompaniment, with the marking "1. pult" (first part) above them. The fourth and fifth staves are in treble clef and contain accompaniment. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/4. Measure 6 starts with a half note G2. Measure 7 has quarter notes A2, B2, and C3. Measure 8 has quarter notes D3, E3, and F#3. Measure 9 has quarter notes G3, A3, and B3. A slur covers measures 8 and 9, containing eighth notes C4, D4, E4, and F#4.

11

Musical score for measures 11-15. The score is written for five staves: Bass, Treble, Treble, Bass, and Treble. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/4. Measure 11 features a melodic line in the top Bass staff with a slur over the first two notes. The second Treble staff contains a complex chordal texture with slurs. The third Treble staff has a melodic line with a slur. The bottom two staves are mostly empty, with some rests and bar lines.

16

Musical score for measures 16-20. The score is written for five staves: Bass, Treble, Treble, Bass, and Treble. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/4. Measure 16 starts with a circled '10' above the first Bass staff. The top Bass staff has a melodic line with a slur. The second Treble staff has a complex chordal texture with slurs and a '3' marking. The third Treble staff has a melodic line with a slur. The bottom two staves are mostly empty, with some rests and bar lines.

115-14 -

21

Musical score for measures 21-25. The score consists of six staves. The top staff is a bass clef staff with a whole rest. The second staff is a treble clef staff with a whole rest. The third staff is a treble clef staff with a melodic line starting in measure 21, marked *poco a poco ritard.* The fourth staff is a bass clef staff with a melodic line. The fifth staff is a treble clef staff with a whole rest. The sixth staff is a bass clef staff with a melodic line. The music concludes in measure 25 with a fermata.

26 **11**

Musical score for measures 26-30. The score consists of six staves. The top staff is a bass clef staff with a melodic line starting in measure 26. The second, third, and fourth staves are treble clef staves with whole rests. The fifth staff is a treble clef staff with a whole rest in measure 26, then a half note chord in measure 27 marked *h mol*, a whole rest in measure 28, another half note chord in measure 29 marked *h mol*, and a whole rest in measure 30. The sixth staff is a bass clef staff with a whole rest.

116-15-

31

Musical score for measures 31-35. The score is written for five staves: Bass, Treble, Treble, Bass, and Treble. Measure 31 features a melodic line in the first Bass staff with eighth notes and accents. The second Treble staff contains chords and some melodic fragments. The third Treble staff has a steady eighth-note accompaniment. The fourth Bass staff and fifth Treble staff are mostly empty, with some rests.

36

Musical score for measures 36-40. The score is written for five staves: Bass, Treble, Treble, Bass, and Treble. Measure 36 features a melodic line in the first Bass staff with quarter notes and accents. The second Treble staff contains chords and is marked with *ritard.* (ritardando). The third Treble staff has a steady eighth-note accompaniment. The fourth Bass staff and fifth Treble staff are mostly empty, with some rests.

117-16

1 *Allegro* MM J-132

III stavak

Musical score for measures 1-6. The score is written for five staves: two bass staves at the bottom, two treble staves in the middle, and one bass staff at the top. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 3/4. The tempo is marked *Allegro* and the movement is *III stavak*. The first measure is marked with a first ending bracket. The second measure has the instruction *non dir.* above the second treble staff. The third measure has the instruction *e mol* above the second treble staff. The fourth measure has the instruction *8va* below the first bass staff. The fifth and sixth measures continue the melodic and harmonic development.

Musical score for measures 7-11. The score is written for five staves: two bass staves at the bottom, two treble staves in the middle, and one bass staff at the top. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 3/4. The tempo is marked *Allegro* and the movement is *III stavak*. The seventh measure is marked with a first ending bracket. The eighth measure has the instruction *8va* above the second treble staff. The ninth measure has the instruction *8va* above the second treble staff. The tenth and eleventh measures continue the melodic and harmonic development.

13

13

Musical score for measures 13-18. The score is written for a grand staff (treble and bass clefs) and includes a piano part. The piano part is marked with *pp* and *e mol*. The score features various musical notations including slurs, accents, and dynamic markings. A circled measure number '13' is present at the top. The piano part includes a section marked *pp* and *e mol* starting at measure 13, with a *pp* marking at the end of the system.

19

Musical score for measures 19-24. The score is written for a grand staff (treble and bass clefs) and includes a piano part. The piano part is marked with *pp*. The score features various musical notations including slurs, accents, and dynamic markings. The piano part includes a section marked *pp* starting at measure 19.

119-18

73

19

Musical score for measures 73-78. The score consists of six staves. The top staff is a bass clef with a circled measure number '19' above it. The dynamic marking 'mp' is written below the first note of this staff. The second staff is a treble clef with a slur over the first three measures. The third and fourth staves are treble clefs with various notes and slurs. The fifth and sixth staves are bass clefs with rests.

79

Musical score for measures 79-84. The score consists of six staves. The top staff is a bass clef with a circled measure number '79' above it. The dynamic marking 'poco a poco cresc.' is written below the first three measures of this staff. The second staff is a treble clef with rests. The third and fourth staves are treble clefs with rests. The fifth and sixth staves are bass clefs with rests.

124-23

85

(20)

Musical score for measures 85-90. The score consists of six staves. The top staff is in bass clef and contains a melodic line with eighth and quarter notes, ending with a circled '20' above a fermata. The middle three staves (treble clef, bass clef, treble clef) contain accompaniment with various note values and rests. The bottom staff (bass clef) contains a bass line with rests.

91

Musical score for measures 91-94. The score consists of six staves. The top staff (bass clef) has a melodic line with a fermata in measure 91. The middle three staves (treble clef, bass clef, treble clef) contain accompaniment. The bottom staff (bass clef) contains a bass line with rests. Dynamic markings 'mf' and chord symbols 'G' are present in measures 93 and 94.

125-24

97

(21)

Musical score for measures 97-102. The score consists of seven staves. The first staff is a bass clef with rests. The second staff is a treble clef with rests. The third and fourth staves are treble clefs with eighth and sixteenth notes. The fifth staff is a bass clef with eighth and sixteenth notes. The sixth staff is a treble clef with chords and a 'G' marking. The seventh staff is a bass clef with rests. A circled '21' is above the first staff at measure 100. Accents are present on notes in measures 100-102.

103

Musical score for measures 103-108. The score consists of seven staves. The first staff is a bass clef with eighth notes. The second and third staves are treble clefs with eighth notes and slurs. The fourth staff is a treble clef with eighth notes. The fifth staff is a bass clef with eighth notes. The sixth staff is a treble clef with rests. The seventh staff is a bass clef with eighth notes. Accents are present on notes in measures 103-108.

126-25-

109

22

Musical score for measures 109-114. The score is written for a string quartet (Violin I, Violin II, Viola, and Cello/Double Bass). Measure 109 features a bassoon-like part with a circled '22' above it. Measures 110-114 show various string parts with dynamics like *mf* and *mol*.

115

Musical score for measures 115-120. The score is written for a string quartet. Measures 115-120 show various string parts with dynamics like *mf* and *mol*.

127-26

121

Musical score for measures 121-126. The score consists of six staves. The top staff is a bass clef with a whole rest. The second staff is a treble clef with a melodic line starting in measure 121, featuring a trill in measure 124. The third and fourth staves are treble clefs with accompaniment. The fifth staff is a bass clef with accompaniment. The sixth staff is a treble clef with accompaniment. The tempo marking *tr* is present above the second staff in measure 124.

127 **23**

Musical score for measures 127-131. The score consists of six staves. The top staff is a bass clef with a whole rest. The second staff is a treble clef with a melodic line starting in measure 127, featuring a trill in measure 129. The third and fourth staves are treble clefs with accompaniment. The fifth staff is a bass clef with accompaniment. The sixth staff is a treble clef with accompaniment. The tempo marking *poco a poco ritard e cresc.* is present above the second staff in measure 128. The dynamic marking *pp* is present below the second, third, and fifth staves.

128 -27

The first system of the musical score contains measures 129-28 and the first four measures of the Coda section. It features a grand staff with five staves. The top staff is in bass clef, and the other four are in treble clef. The music includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The Coda section begins with a circled measure number '24' and a 'Coda' label. The notation includes slurs, accents, and dynamic markings.

The second system of the musical score contains measures 129-28 and measures 5-8 of the Coda section. It features a grand staff with five staves. The top staff is in bass clef, and the other four are in treble clef. The music includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The Coda section continues with slurs, accents, and dynamic markings.

JULIJE NJIKOŠ

KONCERT ZA BRAČ I
TAMBURAŠKI ORKESTAR
U G - DURU

STAVCI

- I ALLEGRETTO
- II ANDANTE CANTABILE
- III ALLEGRO - SOSTENUTO
ALLEGRETTO - VIVACE

PARTITURA

I

ALLEGRETTO (♩ = 112)

BRAC I 2/4 *fo*

BIS I II 2/4 *fo* *mf* *fo*

BRAC I II 2/4 *fo* *mf* *fo*

CEW 2/4 *fo* *mf* *fo*

CEW BERD 2/4 *fo* *mf* *fo*

BUGA 2/4 *fo* *mf* *fo*

BERD 2/4 *fo* *mf* *fo*

Chords: G, D7, G, D7, C, G7

4

BRAC 7 *mf*

BIS I II *mf* *mf* *mf*

BRAC I II *mf*

CEW *mf* *p*

CEW BERD *mf* *p*

BUGA *mf*

BERD *mf*

Chords: C, G7, E, E, G, G, E7

14

BRAC

BISA I II III

BRAC I II III

CELO

CELO BERDE

BUGAR E E H7 E amol smol C E7

BERDE

20

21

BRAC

BISA I II III

BRAC I II III

CELO

CELO BERDE

BUGAR amol E7 amol D7 G

BERDE

27

28 4 **MENO MOSSO**

BRAC
BISEX
BRAE
CEU
BERDE
BUGAR
BERDE

36 5

BRAC
BRAE
CEU
BERDE
BUGAR
BERDE

41

BRAC

BISER

BERC

CEU

CEU BERD

BUGAR

BERDE

6

Musical score for measures 41-46. The score includes parts for BRAC, BISER (I and II), BERC (I and II), CEU, CEU BERD, BUGAR, and BERDE. A circled number 6 is above the first staff. Dynamics include *f*, *mf*, and *f*. Chords G, C, D, and G are indicated in the BUGAR part.

47

BRAC

BIS

BERC

CEU

CEU BERDE

BUGAR

BERDE

7

Musical score for measures 47-52. The score includes parts for BRAC, BIS (I and II), BERC (I and II), CEU, CEU BERDE, BUGAR, and BERDE. A circled number 7 is above the first staff. Dynamics include *f*. Chords G, D7, G, C, D7, G, C, G, and D7 are indicated in the BUGAR part.

55

BRAC

fo *mf*

BISER I II

BRAC I II

CELO

CELO BERD

BUGAR

BERD

h. *mf* *mf* *mf* *mf* *mf*

G G G C G D7

h. *mf* *mf* *mf* *mf* *mf*

64

BRAC

mf *ESPRRESSIVO*

BISER I II

BRAC I II

CELO

CELO BERD

BUGAR

BERD

mf *mf* *mf* *mf* *mf* *mf*

mol *mol* *D* *C* *F*

mf *mf* *mf* *mf* *mf* *mf*

70 **70** ANDANTINO (♩ = 72)

BRAC *mf*

BISBE I *f.*

BISBE II *dolce*

CÉLO *mf*

BUGAR *mf* *f.* *mf*

BERDE *mf* *f.* *mf*

Chords: G, amol, D7, G, E, E7 am

76 **76** **76** dolce

BRAC *mf*

BISBE I *f.*

BISBE II *mf*

BRAC *mf*

CÉLO *f.* *mf*

BERDE *f.* *mf*

BUKAR *f.* *mf*

BERDE *f.* *mf*

Chords: D7, G, G, amol, D7

81 *ALLEGRETTO* (♩ = 112)

BRAC

BISEK

BRAC

ČELO

ČELO BERDE

BUGAR

BERDE

G Ez amol emol G D₇

mf *f* *f* *f*

86

BRAC

BISEK

BRAC

ČELO

ČELO BERDE

BUGAR

BERDE

mf *f* *f* *f*

G D₇ G D

(*) AKO SOUŠTĀ NE MOŽE SVIRATI DVOGLASJE, (LEVO) NEKA DOHŇJU DIONICU SVIRA, JEDAN BRACISTA U ORKESTRU.

92

BRAC

BISER (I, II, III)

BRAC (I, II, III)

CELO

ESLO

ERDE

KLAR

3ERDE

98

BRAC

BISER (I, II, III)

BRAC (I, II, III)

CELO

ESLO

ERDE

KLAR

3ERDE

14

104

BRAC

BISER I II III

BRAC I II III

CEU

CEU BERDE

BUCAR

BERDE

15

111

BRAC

BISER I II III

BRAC I II III

CEU

CEU BERDE

BUCAR

BERDE

118

BRAC

BISER

BRAC

CĒLO

CĒLO BERDE

BUGAR

BERDE

ff

mf

ff

G C G C F C

125

BRAC

BISER

BRAC

CĒLO

CĒLO BERDE

BUGAR

BERDE

AD LIBITUM

mf

mf

mf

mf

mf

G C *mol* G *mol* G G C

(18) ALLEGRETTO (♩ = 112) ACCELERANDO

132

BRAC

BISER

BRAC

CELO

CELO

BERDE

BUGAR

BERDE

fo

fo

fo

fo

fo

G G *smol smol smol* G

140

BRAC

BISER

BRAC

CELO

CELO

BERDE

BUGAR

BERDE

II

ANDANTE CANTABILE (♩ = 60) ①

Musical score for measures 1-4. The score is written for a string quartet with parts for BRAC (Violin I), BIS (Violin II), BRAC (Viola), CĒLO (Violoncello I), CĒLO BERDE (Violoncello II), BVČAR (Violončelo), and BERDE (Kontrabas). The tempo is ANDANTE CANTABILE with a metronome marking of ♩ = 60. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The first measure is marked with a circled '1'. The BRAC part begins with a *mf* dynamic. The BIS part has a *mf* dynamic. The BRAC part has a *mf* dynamic. The CĒLO parts have a *mf* dynamic. The BVČAR part has a *mf* dynamic. The BERDE part has a *mf* dynamic. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic markings.

②

Musical score for measures 5-8. The score continues from the previous system. The tempo is ANDANTE CANTABILE with a metronome marking of ♩ = 60. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The first measure of this system is marked with a circled '5'. The BRAC part begins with a *mf* dynamic. The BIS part has a *mf* dynamic. The BRAC part has a *mf* dynamic. The CĒLO parts have a *mf* dynamic. The BVČAR part has a *mf* dynamic. The BERDE part has a *mf* dynamic. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic markings.

③
9

Musical score for measures 9-12. The score includes parts for BRACI (marked *mf*), BUI (I, II), BRACI (I, II), CELLO (I, II, marked *mf*), BASSO (marked *mf*), and BUIA (marked *mf*). The bass line includes dynamics *mol*, *mol*, *mol*, and *mol*. The key signature is one sharp (F#).

④
13

Musical score for measures 13-16. The score includes parts for BRACI (marked *ff*), BUI (I, II, III, marked *ff*), BRACI (I, II, marked *ff*), CELLO (I, II, marked *ff*), BASSO (marked *mol*), and BUIA (marked *ff*). The bass line includes dynamics *mol*, *mol*, *mol*, and *mol*. The key signature is one sharp (F#). The instruction *ff MARCATO* is written below the bass line.

5 6

18

BRAC *mf*

BIS

BRAC *DOLCE*

CÉU *mf*

CÉU BERDE *mol* *mol* *F* *D* *mf*

BUGAR *mf*

BERDE

23

BRAC

BIS

BRAC

CÉU

CÉU BERDE *hm* *H7* *mol* *mol*

BUGAR

BERDE

27

BRAC

BUS

BRAC

CELO

CELO

BERDE

BUAR

BERDE

emol H7 C As

31

POCO RITT ... (7) ANDANTE CANTABILE

BRAC

LEATO

BUS

BRAC

CELO

CELO

BERDE

BUAR

BERDE

D7 G C

34

BRAC

BIS

BRAC

CÉU

CÉU
BERDE

BUGAR

BERDE

mf *f*

8

37

BRAC

BIS

BRAC

CÉU

CÉU
BERDE

BUGAR

BERDE

40

BRAC

BIŁAŁA (I/II)

BIAŁA (III)

CĘŁ

CĘŁ BIAŁA

BUŁAŁ

BIAŁA

43

(9)

BRAC

BIŁAŁA (I/II)

BIAŁA (III)

CĘŁ

CĘŁ BIAŁA

BUŁAŁ

BIAŁA

mf

p.

mf

p.

mf

p.

G C E7

A. & L.
Format C5

POCO A POCO RIT E DIMINUENDO

55

BRAC

BISAR

CECO

CECO BERDE

BUCAR

BERDE

p

f

G

A. & L.
Format CS.

III

ALLEGRO / ♩ = 126 /

Musical score for the first system, measures 1-8. The score includes parts for BRAC, BIS (I, II, III), BRAC (I, II, III), CÉU (I, II), CÉU BERD, BUGA, and BERD. The tempo is ALLEGRO with a metronome marking of ♩ = 126. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The music features a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes. Dynamics include *fu.* (fortissimo) and *mf* (mezzo-forte).

9

Musical score for the second system, measures 9-16. The score includes parts for BRAC, BIS (I, II, III), BRAC (I, II, III), CÉU (I, II), CÉU BERD, BUGA, and BERD. The tempo is ALLEGRO with a metronome marking of ♩ = 126. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The music continues with the complex rhythmic pattern. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) and *m f* (mezzo-forte).

SOSTENUTO (♩ = 76)

ENERGICO

4) DOLCE

27

Musical score for measures 27-30. The score includes staves for BRAC, BIS, BEAC, CÉU, CÉU, BERSE, BUA, and BER. The tempo changes from **ENERGICO** to **SUBITO PIANO** at measure 28, and then **CRESC.** at measure 29. The key signature is one sharp (F#). The music features complex rhythmic patterns and dynamics such as *p.* and *f.*. Chords are indicated below the BUA staff: E H am G G7 C G C G D C G D7 A7.

5)

31

Musical score for measures 31-34. The score includes staves for BRAC, BIS, BEAC, CÉU, CÉU, BERSE, BUA, and BER. The key signature is one sharp (F#). The music continues with complex rhythmic patterns and dynamics such as *p.* and *f.*. Chords are indicated below the BUA staff: D C C G D7 G D.

47

8

Handwritten musical score for measures 47-53. The score includes parts for BRAC, BIS (I, II, III), BXC (I, II, III), CÉU (I, II), BÉU, BUG, and BÉU. The key signature is one sharp (F#). The music features a complex rhythmic pattern with many sixteenth and thirty-second notes. Dynamics include *pp*, *ppp*, and *f*. A circled measure number '8' is at the top right. Chords are written below the BÉU part: A, D, A, D, E7, A, D, D, A7.

54

9

Handwritten musical score for measures 54-60. The score includes parts for BRAC, BIS (I, II, III), BXC (I, II, III), CÉU (I, II), BÉU, BUG, and BÉU. The key signature is one sharp (F#). The music continues with complex rhythmic patterns. Dynamics include *f* and *ff*. A circled measure number '9' is at the top right. Chords are written below the BÉU part: D, E7, A, D, D, A, D, E7, A, D, D7, G.

61

BRAC *fo*

BISER I II III

BRAC I II III *mfo*

CELO *mfo*

CELO BERDE *mfo*

BUCAR *mfo*

BERDE *mfo*

D A7 D D D D7 G D A7 D E7 A

68

BRAC *mfo* *fo*

BISER I II III

BRAC I II III *mfo*

CELO *mfo* *fo*

CELO BERDE *mfo*

BUCAR *mfo* *fo*

BERDE *mfo* *fo*

D A D E7 A G G A E7

70 ALLEGRO (♩ = 126)

75

BRAC

BIS

BRAC

CELO

CELO BERDE

BUGAR

BERDE

111

82

BRAC

BIS

BRAC

CELO

CELO BERDE

BUGAR

BERDE

112

13

89

BRAC

BISER

BRAC

CELO

CELO

BERDE

BUAR

BERDE

mf

mf

C G7 C G G G D7 G D C C G

14 POCO ACCELERANDO

99

BRAC

BISER

BRAC

CELO

CELO

BERDE

BUAR

BERDE

mf

C G C G7 *mol* G

15 VIVACE (♩ = 150)

107

BRAC

BIS

BRAC

CELLO

CELLO

BERDS

BUGAR

BERD

113

BRAC

BIS

BRAC

CELLO

CELLO

BERDS

BUGAR

BERD

16

119

BRAC

BISER

BRAC

CELO

CELO

BERDE

BUGAR

BERDE

ffo

ffo

ffo

ffo

ffo

ffo

Es Es H Fis D C

BRAC

BISER

BRAC

CELO

CELO

BERDE

BUGAR

BERDE

Zagreb,

7. ožujka 1996.

Muse Arban

6. Marko Bertić: Klasični koncert za bisernicu i tamburaški orkestar

KLASIČNI KONCERT

PRAIZVEDBA
26. rujna 2019. Marko Bertić: Bisernica i TO HRT, dirigent Sima Lepold
I. stavak

Marko Bertić

Allegro con moto *poco acc.* *rit.* *ff* *p*

Biserica solo
Biserica I
Biserica II
Biserica III
BraE I
BraE II
BraE III
E - BraE I
E - BraE II
Jelo I
Jelo II
Bugarija
Kontrabas

Dm Am Dm⁶

2 *poco acc.* *ff*

Solo Biserica
Bis. I
Bis. II
Bis. III
BraE I
BraE II
BraE III
E - Br. I
E - Br. II
Jelo I
Jelo II
Bug.
Kontrabas

Gm Dm Gm⁶

15

Solo Bis. I

Bis. I

Bis. II

Bis. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J ebo I

J ebo II

Bug.

Kontrabas

4

20

Solo Bis. I

Bis. I

Bis. II

Bis. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J ebo I

J ebo II

Bug.

Kontrabas

24 **A** ♩ = 125 5

Solo Bis.

Bis. I

Bis. II

Bis. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J. clo I

J. clo II

Bug.

Kontrabas

30 6

Solo Bis.

Bis. I

Bis. II

Bis. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J. clo I

J. clo II

Bug.

Kontrabas

37

Solo Bsn.

Bsn. I

Bsn. II

Bsn. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J cto I

J cto II

Bm E7 A Am Bb7(9) Dm A(9b9) A Dm Bm C(9#4)

Bug.

Kontras

46

Solo Bsn.

Bsn. I

Bsn. II

Bsn. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J cto I

J cto II

E E C# C# Bm Bm A A97 Bm E7 A

Bug.

Kontras

55 *Solo*

Musical score for measures 55-61. The score includes parts for Solo Bsn, Bsn I, Bsn II, Bsn III, BraE I, BraE II, BraE III, E-Br I, E-Br II, Jelo I, Jelo II, Bug., and Kontras. The Solo Bsn part features a melodic line with triplets and dynamic markings of *mf* and *p*. The brass and woodwind parts provide accompaniment with various rhythmic patterns and dynamics.

10 62

Musical score for measures 62-68. The score includes parts for Solo Bsn, Bsn I, Bsn II, Bsn III, BraE I, BraE II, BraE III, E-Br I, E-Br II, Jelo I, Jelo II, Bug., and Kontras. The Solo Bsn part features a melodic line with triplets and dynamic markings of *p* and *f*. The brass and woodwind parts provide accompaniment with various rhythmic patterns and dynamics. The Bug. part includes chord symbols: B, C(maj)⁷, C^{#9}, E⁷, A, A^{#7}, A, E, A, A^{#7}, A.

12 76

Musical score for measures 76-82. The score includes parts for Solo Bsn, Bsn I, Bsn II, Bsn III, BraE I, BraE II, BraE III, E-Br I, E-Br II, J. elo I, J. elo II, Bug., and Kontras. Dynamics range from *f* to *mp*. Chord changes for Bug. are indicated as *Am*, *E(SMS4)*, *E*, and *Am*.

83

Musical score for measures 83-89. The score includes parts for Solo Bsn, Bsn I, Bsn II, Bsn III, BraE I, BraE II, BraE III, E-Br I, E-Br II, J. elo I, J. elo II, Bug., and Kontras. Dynamics range from *mf* to *f*.

14 89

Solo Bsn
Bsn. I
Bsn. II
Bsn. III
BraE I
BraE II
BraE III
E - Br. I
E - Br. II
J elo I
J elo II
Bug.
Kontras

C Am⁶ Dm⁶ E⁷

f

96 15

Solo Bsn
Bsn. I
Bsn. II
Bsn. III
BraE I
BraE II
BraE III
E - Br. I
E - Br. II
J elo I
J elo II
Bug.
Kontras

Am Am F⁶ G C

p

16 **B**

106 *espress.*

Solo Bis. *p*

Bis. I

Bis. II

Bis. III

BraE I *ligato*
pp

BraE II *ligato*
pp

BraE III *ligato*
pp

E - Br. I *pp*

E - Br. II *pp*

J clo I *ligato*
pp

J clo II *ligato*
pp

Bug.

Kontrabas *pp*

114

17

Solo Bis.

Bis. I *pp*

Bis. II *pp*

Bis. III

BraE I *p*

BraE II *p*

BraE III *p*

E - Br. I *p*

E - Br. II *p*

J clo I *p*

J clo II *p*

Bug. *p*

Kontrabas *p*

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

122 Sostenuto

Solo Bsn. *espress.*
Bsn. I *p*
Bsn. II *p*
Bsn. III *p*
BraE I *p*
BraE II *p*
BraE III *p*
E - Br. I *p*
E - Br. II *p*
J. elo I *p*
J. elo II *p*
Bug.
Kontras *p*

130 19

Solo Bsn. *espress.*
Bsn. I *p*
Bsn. II *p*
Bsn. III *p*
BraE I *p*
BraE II *p*
BraE III *p*
E - Br. I *p*
E - Br. II *p*
J. elo I *p*
J. elo II *p*
Bug.
Kontras *p*

140

Solo Bis.
Bis. I
Bis. II
Bis. III
BraE I
BraE II
BraE III
E - Br. I
E - Br. II
J elo I
J elo II
Bug.
Kontras

148

21

Solo Bis.
Bis. I
Bis. II
Bis. III
BraE I
BraE II
BraE III
E - Br. I
E - Br. II
J elo I
J elo II
Bug.
Kontras

166

Solo Bis.

Bis. I

Bis. II

Bis. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J eho I

J eho II

Bug.

Kontras

173

Solo Bis.

Bis. I

Bis. II

Bis. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J eho I

J eho II

Bug.

Kontras

180

Solo Bis. *pp*

Bis. I

Bis. II

Bis. III

BraE I *p*

BraE II *p*

BraE III *p*

E - Br. I *p*

E - Br. II *p*

J elo I *p*

J elo II *p*

Bug. *p* F#m C#(Bb5) C# F#m

Kontras *mf* *p*

26

186

Solo Bis. *mf*

Bis. I

Bis. II

Bis. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J elo I

J elo II

Bug.

Kontras

192 27

Chord progression in Bassoon part (measures 199-200):
 A F#m6 Bm6 C#7 F#m F#m D6 E7

28 200

Chord progression in Bassoon part (measures 200-208):
 A

210 29

Solo Bis
Bis. I
Bis. II
Bis. III
BraE I
BraE II
BraE III
E - Br. I
E - Br. II
J. elo I
J. elo II
Bug.
Kontras

30 217

Solo Bis
Bis. I
Bis. II
Bis. III
BraE I
BraE II
BraE III
E - Br. I
E - Br. II
J. elo I
J. elo II
Bug.
Kontras

224 31

Solo Bis.
Bis. I
Bis. II
Bis. III
BraE I
BraE II
BraE III
E - Br. I
E - Br. II
J. clo I
J. clo II
Bug.
Kontras

II. stavak
Largo

A
♩ = 35

Bisernica solo
Bisernica I
Bisernica II
Bisernica III
Brač I
Brač II
Brač III
E - Brač I
E - Brač II
Čelo I
Čelo II
Bugarja
Kontras

B

4 $\text{♩} = 150$

38 $\text{♩} = 150$

Solo Bsn. mp

Bsn. I mp

Bsn. II mp

Bsn. III mp

Brač I p

Brač II p

Brač III p

E - Br. I p

E - Br. II p

Čelo I p

Čelo II p

Bug. Gm $Bm^{7(b5)}$ $G^{7(4)}$ $D^{7(4)}$ p

Kontrabas p

5

48 sf *subitop*

Solo Bsn. mf

Bsn. I mf

Bsn. II mf

Bsn. III mf

Brač I sf p mf

Brač II sf p mf

Brač III sf p mf

E - Br. I sf p mf mf

E - Br. II sf p mf mf

Čelo I mf

Čelo II mf

Bug. Gm mf

Kontrabas mf

63

Solo Bsn.
Bis. I
Bis. II
Bis. III
Brač I
Brač II
Brač III
E - Br. I
E - Br. II
Čelo I
Čelo II
Bug.
Kontrabas

75

Poco rallentato

Solo Bsn.
Bis. I
Bis. II
Bis. III
Brač I
Brač II
Brač III
E - Br. I
E - Br. II
Čelo I
Čelo II
Bug.
Kontrabas

8 **Presto possibile**

Solo Bas.

Bis. I

Bis. II

Bis. III

Braç I

Braç II

Braç III

E - Br. I

E - Br. II

Čelo I

Čelo II

Buc. / Kontrabas

C
A tempo
98 $\text{♩} = 35$

9

Solo Bas.

Bis. I

Bis. II

Bis. III

Braç I

Braç II

Braç III

E - Br. I

E - Br. II

Čelo I

Čelo II

Buc. / Kontrabas

112

Solo Bsn. *f* *mf* *f*

Bis. I

Bis. II

Bis. III

Braç I *legato* *p* *mf*

Braç II *legato* *p* *mf*

Braç III *legato* *p* *mf*

E - Br. I *legato* *p* *mf*

E - Br. II *legato* *p* *mf*

Čelo I *p* *simile* *legato* *mf*

Čelo II *p* *simile* *legato* *mf*

Bug. *p* *Gm⁷* *Dm⁷* *Gm⁷* *Dm⁷* *Gm⁷* *Dm⁷* *Cm⁷(9b4)* *F⁷(9b4)* *Dm⁷* *Am⁷* *Bbm⁷* *G⁷* *Ebm⁶* *Ebm⁶* *F⁷(9b4)* *F⁷* *mf*

Kontrabas *p* *simile* *mf*

120

Solo Bsn.

Bis. I

Bis. II

Bis. III

Braç I *p* *dtt.* *pp* *a2* *ppp*

Braç II *p* *pp* *ppp*

Braç III *p* *pp* *ppp*

E - Br. I *pp* *ppp*

E - Br. II *pp* *ppp*

Čelo I *pp* *ppp*

Čelo II *pp* *ppp*

Bug.

Kontrabas

Meno mosso

19

Solo Bsn. *p*

Bsn. I *mf*³

Bsn. II *mf*³

Bsn. III *mf*³

BraE I *pp*

BraE II *pp*

BraE III *pp*

E - Br. I *pp*

E - Br. II *pp*

J. elo I *pp*

J. elo II *pp*

Bug. *pp*

Kontrabas *pp*

f

A tempo

27

4

Solo Bsn. *mf*

Bsn. I *p*

Bsn. II *p*

Bsn. III *p*

BraE I *p*

BraE II *p*

BraE III *p*

E - Br. I *p*

E - Br. II *p*

J. elo I *p*

J. elo II *p*

Bug. *p*

Kontrabas *p*

mf

f

B

35

Solo Bsn. 5

Bsn. I

Bsn. II

Bsn. III

BraE I

BraE II

BraE III

E-Br. I

E-Br. II

J.elo I

J.elo II

Bug.

Kontrabas

44

Solo Bsn.

Bsn. I

Bsn. II

Bsn. III

BraE I

BraE II

BraE III

E-Br. I

E-Br. II

J.elo I

J.elo II

Bug.

Kontrabas

52

Solo Bsn.

Bsn. I

Bsn. II

Bsn. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J cto I

J cto II

Bsn.

Kontrabas

56

Solo Bsn.

Bsn. I

Bsn. II

Bsn. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J cto I

J cto II

Bsn.

Kontrabas

molto rit.

A tempo

67 *grazioso*

Solo Bsn. *tr* *mf*

Bsn. I

Bsn. II

Bsn. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J. cto I

J. cto II

Bug.

Kontrabas

10 75

Solo Bsn. *tr* *p*

Bsn. I *p*

Bsn. II *p*

Bsn. III *p*

BraE I *p*

BraE II *p*

BraE III *p*

E - Br. I *p*

E - Br. II *p*

J. cto I *p*

J. cto II *p*

Bug.

Kontrabas *p*

Meno mosso

83

Solo Bsn. *p*

Bsn. I *mf*³

Bsn. II *mf*³

Bsn. III *mf*³

BraE I *pp*

BraE II *pp*

BraE III *pp*

E - Br. I *pp*

E - Br. II *pp*

J. elo I *pp*

J. elo II *pp*

Bug. *pp*

Kontrabas *pp*

11

12

89

Solo Bsn. *mf*

Bsn. I *p*

Bsn. II *p*

Bsn. III *p*

BraE I *p*

BraE II *p*

BraE III *p*

E - Br. I *p*

E - Br. II *p*

J. elo I *p*

J. elo II *p*

Bug. *p*

Kontrabas *p*

Musical score for page 13, measures 99-108. The score includes parts for Solo Bsn., Bsn. I, II, III, BraE I, II, III, E-Br. I, II, J. elo I, II, Bug., and Kontrabas. Dynamics range from *f* to *pp*. The tempo is marked *molto rit.*

Musical score for page 14, measures 109-118. The score includes parts for Solo Bsn., Bsn. I, II, III, BraE I, II, III, E-Br. I, II, J. elo I, II, Bug., and Kontrabas. Dynamics range from *f* to *pp*. The tempo is marked *molto rit.*

129

Solo Bsn.
Bsn. I
Bsn. II
Bsn. III
BraE I
BraE II
BraE III
E - Br. I
E - Br. II
J. elo I
J. elo II
Bug.
Kontrabas

16

132

molto rit. *Cadenza* *rit.*

Solo Bsn.
Bsn. I
Bsn. II
Bsn. III
BraE I
BraE II
BraE III
E - Br. I
E - Br. II
J. elo I
J. elo II
Bug.
Kontrabas

146 17

Solo Bsn. *rit.*

Bsn. I

Bsn. II

Bsn. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J. clo I

J. clo II

Bug.

Kontrabas

18

163 $\text{♩} = 80$ *ritardano*

Solo Bsn.

Bsn. I

Bsn. II

Bsn. III

BraE I

BraE II

BraE III

E - Br. I

E - Br. II

J. clo I

J. clo II

Bug.

Kontrabas

173

Solo Bsn. *p*

Bsn. I *p*

Bsn. II *p*

Bsn. III *p*

BraE I *p*

BraE II *p*

BraE III *p*

E - Br. I *p*

E - Br. II *p*

J. elo I *p*

J. elo II *p*

Bug. *p*

Kontrabas *p*

181

Solo Bsn. *p*

Bsn. I *mf*

Bsn. II *mf*

Bsn. III *mf*

BraE I *pp*

BraE II *pp*

BraE III *pp*

E - Br. I *pp*

E - Br. II *pp*

J. elo I *pp*

J. elo II *pp*

Bug. *pp*

Kontrabas *pp*

21

189

Solo Bsn. *mf* *f*

Bsn. I *p* *mf*

Bsn. II *p* *mf*

Bsn. III *p* *mf*

BraE I *p* *mf*

BraE II *p* *mf*

BraE III *p* *mf*

E-Br. I *p* *mf*

E-Br. II *p* *mf*

J. elo I *p* *mf*

J. elo II *p* *mf*

Bug. -

Kontrabas *p* *mf*

22

196

Solo Bsn. *p* *f* *rall.*

Bsn. I *p* *mf*

Bsn. II *p* *mf*

Bsn. III *p* *mf*

BraE I *p* *mf*

BraE II *p* *mf*

BraE III *p* *mf*

E-Br. I *p* *mf*

E-Br. II *p* *mf*

J. elo I *p* *mf*

J. elo II *p* *mf*

Bug. -

Kontrabas *p* *mf*